

PRIMJENA STEČAJNOG ZAKONA U PARNIČNIM I OVRŠNIM POSTUPCIMA PRED OPĆINSKIM SUDOVIMA

Priručnik za polaznike/ice

Izrada obrazovnog materijala:

Nevenka Marković

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske

Zagreb, travanj 2023.

Copyright 2023.

Pravosudna akademija

Maksimirska cesta 63, 10 000 Zagreb, Hrvatska

TEL 00385(0)1 2357 626 WEB www.pak.hr

Sadržaj

Uvod.....	5
1. Osnovna pravila predstečajnog postupka.....	6
1.1. Cilj predstečajnog postupka.....	6
1.2. Predstečajni dužnik i predstečajni razlog.....	6
1.3. Vjerovnici predstečajnog dužnika i način njihovog namirenja	7
1.4. Utvrđene i osporene tražbine.....	9
1.5. Pravne posljedice otvaranja predstečajnog postupka.....	10
1.6. Zaključenje predstečajnog postupka	12
2. Osnovna pravila stečajnog postupka.....	12
2.1. Cilj stečajnog postupka.....	12
2.2. Stečajni dužnik i stečajni razlog.....	13
2.3. Vjerovnici stečajnog dužnika i način njihova namirenja.....	13
2.4. Stečajna masa.....	19
2.5. Pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka	19
2.6. Načini završetka stečajnog postupka	22
2.7. Upis stečajne mase u sudski registar	24
3. Utjecaj predstečajnog postupka na parnični postupak pred općinskim sudovima	26
3.1. Dopuštenost tužbe protiv predstečajnog dužnika.....	26
3.2. Atrakcija nadležnosti	28
3.3. Prekid postupka	28
4. Utjecaj predstečajnog postupka na ovršni postupak pred općinskim sudovima.....	29
4.1. Odnos prestečajnog i ovršnog postupka.....	29
4.2. Zabrana ovrhe i osiguranja.....	29
4.3. Prekid i nastavak ovršnog postupka i postupka osiguranja	31
4.4. Postupanje Financijske agencije	31
5. Utjecaj stečajnog postupka na parnični postupak pred općinskim sudovima	33
5.1. Dopuštenost tužbe protiv stečajnog dužnika.....	33
5.2. Izlučni vjerovnik kao tužitelj.....	35
5.3. Razlučni vjerovnik kao tužitelj.....	36
5.4. Vjerovnik stečajne mase kao tužitelj.....	37
6. Atrakcija nadležnosti	37
6.1. Atrakcija stvarne nadležnosti	37
6.2. Atrakcija mjesne nadležnosti	38

7. Prekid postupka	39
7.1. Općenito	39
7.2. Preuzimanje i nastavljanje parnice	40
7.3. Troškovi preuzetih parnica	42
8. Utjecaj stečajnog postupka na ovršni postupak pred općinskim sudovima.....	43
8.1. Odnos stečajnog i ovršnog postupka	43
8.2. Zabrana ovrhe i osiguranja.....	43
8.3. Prekid i nastavak ovršnog postupka i postupka osiguranja	46
VJEŽBE.....	48
LITERATURA	55

Uvod

Prestečajni i stečajni postupci su posebni izvanparnični postupci koji se provode po procesnopравnim i materijalnopravnim pravilima Stečajnog zakona.¹ Supsidijarno se u tim postupcima primjenjuju pravila parničnog postupka (10. Stečajnog zakona).² Ti se postupci provode kada pravne osobe ili fizičke osobe koje su obveznici poreza na dohodak od samostalne djelatnosti prema odredbama Zakona o porezu na dohodak i fizičke osobe koje su obveznici poreza na dobit prema odredbama Zakona o porezu na dobit, dođu u financijske poteškoće.³

Za provođenje tih postupaka isključivo su stvarno i mjesno nadležni trgovački sudovi na čijem području se nalazi sjedište dužnika pravne osobe. Kako se stečajni postupak može provesti i nad imovinom dužnika pojedinca stvarno i mjesno je nadležan trgovački sud sjedišta dužnika, a ako dužnik nema sjedište stvarno i mjesno je nadležan trgovački sud na čijem području se nalazi prebivalište dužnika pojedinca. Ako dužnik pojedinac nema prebivalište stvarno i mjesno je nadležan je trgovački sud na čijem području se nalazi njegovo boravište.⁴

Otvaranje predstečajnog i stečajnog postupka nad stečajnim dužnicima uzrokuje brojne pravne posljedice na parnične i ovršne postupke pa i arbitražne postupke koji su pokrenuti prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja predstečajnog i stečajnog postupka. U pojedinim slučajevima dolazi do atrakcije nadležnosti ili se postupci pred općinskim sudovima moraju nastaviti primjenom pravila stečajnog prava.

S obzirom na specifičnost predstečajnog i stečajnog postupka, ciljevi ove radionice su objasniti osnovna pravila predstečajnog i stečajnog prava što će biti tema prve cjeline koja će se obraditi. U drugoj cjelini će se obraditi utjecaj otvaranja predstečajnog postupka na parnični i ovršni postupak pred općinskim sudovima, a u trećoj cjelini će se obraditi utjecaj otvaranja stečajnog postupka na parnični i ovršni postupak pred općinskim sudovima.

Kroz vježbe koje će pratiti svaku od cjelina polaznici će kroz praktične primjere rješavati pojedinačne slučajeve iz prakse ili odgovarati na pripremljena pitanja iz materije kroz koju su prošli kroz radionicu.

Pored Stečajnog zakona i Zakona o parničnom postupku, za potrebe ove radionice, polaznici će proći potrebna pravila Ovršnog zakona,⁵ Zakona o radu,⁶ Zakona o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima,⁷ Zakona o osiguranju radničkih tražbina.⁸

Isto tako polaznici će biti upoznati s promjenama Stečajnog zakona iz 2022. koje utječu na parnične i ovršne postupke pred općinskim sudovima.

Važno je napomenuti da je tema vrlo opsežna te će se stoga analizirati i pripremiti osnovana pravila te ukazati na pojedinačne odluke donesene na općinskim,

---

² Zakon o parničnom postupku, Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99 i 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 84/14, 70/19, 80/22, 122/22

³ U financijske poteškoće mogu doći i potrošači koji se ne bave samostalnom djelatnošću pa mogu biti subjekti postupka stečaja potrošača prema Zakonu o postupku stečaja potrošača, Narodne novine broj 100/15, 67/18, 36/22

⁴ čl. 8. Stečajnog zakona

⁵ Narodne novine broj 112/2012, 25/2013, 93/2014, 55/2016, 73/2017, 131/2020, 114/2022

⁶ Narodne novine broj 93/2014, 127/2017, 98/2019, 151/2022

⁷ Narodne novine broj 68/2018, 2/2020, 47/2020, 46/2020, 83/2020, 133/2020, dalje Zakon o provedbi ovrhe

⁸ Narodne novine broj 70/2017, 18/2023

županijskim i trgovačkim sudovima, a kroz vježbe i diskusiju nastojat će se pronaći rješenja na probleme uočene u praksi.

1. Osnovna pravila predstečajnog postupka

1.1. Cilj predstečajnog postupka

Kada se kod predstečajnog dužnika ostvari predstečajni razlog, jedino je on ovlašten podnijeti prijedlog za otvaranje predstečajnog postupka⁹ s ciljem uređenja njegovog pravnog položaja i njegovog odnosa prema vjerovnicima te sprečavanja nesposobnosti za plaćanje i održavanje njegove djelatnosti.¹⁰

Drugim riječima kroz predstečajni postupak dužnik želi postići dogovor s vjerovnicima radi rješavanja dugova prema njima na drugačiji način, da bi spriječio da dođe do stečajnog postupka. Takav dogovor se postiže prihvaćanjem plana restrukturiranja koji sadrži naznaku vjerovnika čije su tražbine utvrđene u predstečajnom postupku te načine, rokove i uvjete namirenja tražbina. O planu restrukturiranja raspravljaju i glasuju samo vjerovnici utvrđenih tražbina prema pravilima o glasovanju i potrebnoj većini uređenim Stečajnim zakonom.¹¹

1.2. Predstečajni dužnik i predstečajni razlog

Uži je krug osoba nad kojima se može provesti predstečajni postupak od kruga osoba nad kojima se može provesti stečajni postupak.

Zajedničko je predstečajnom i stečajnom postupku da se mogu provesti nad pravnom osobom i imovinom dužnika pojedinca, osim nad Republikom Hrvatskom i fondovima koji se financiraju iz proračuna Republike Hrvatske, Hrvatskim zavodom za zdravstvenim osiguranjem, Hrvatskim zavodom za mirovinsko osiguranje i jedinicama lokalne i područne (regionalne) samouprave.

Predstečajni i stečajni postupak može se provesti i nad pravnom osobom čija je glavna djelatnost proizvodnja oružja i vojne oprema odnosno pružanje usluga Oružanim snagama Republike Hrvatske, ali samo uz prethodnu suglasnost ministra nadležnog za poslove obrane.

Isto tako, nad dužnikom koji je pravomoćno osuđen za kazneno djelo zlouporabe povjerenja u gospodarskom poslovanju, prijevare u gospodarskom poslovanju, prouzročenja stečaja, pogodovanja vjerovnika ili povrede obveze vođenja trgovačkih i poslovnih knjiga iz Kaznenog zakona Republike Hrvatske, predstečajni postupak može se provesti samo ako je dužnik poduzeo primjerene mjere za otklanjanje problema koji su doveli do te osude te je o poduzetim mjerama i njihovim rezultatima obavijestio svoje vjerovnike tijekom pregovora o restrukturiranju i dao im detaljne informacije o poduzetim mjerama i njihovim rezultatima u prijedlogu za otvaranje predstečajnog postupka.¹²

---

⁹ Čl. 25. Stečajnog zakona

¹⁰ Čl. 2. st. 1. Stečajnog zakona

¹¹ Čl. 56. i 59. Stečajnog zakona

¹² Čl. 3. Stečajnog zakona

Izričito je propisano da se predstečajni postupak ne može provesti nad financijskom institucijom, kreditnom unijom, investicijskim društvom i društvom za upravljanje investicijskim fondovima, kreditnom institucijom, društvom za osiguranje i reosiguranje, leasing-društvom, institucijom za platni promet i institucijom za elektronički novac. Razlog tome je u pravilima posebnih zakona koja uređuju osnivanje, rad i prestanak ovih pravih osoba, a koja ne omogućavaju njihovo restrukturiranje, već propisuju njihovu likvidaciju ako se kod njih ostvare trajne financijske poteškoće.

Predstečajni postupak može se provesti nad dužnikom samo ako za to postoji predstečajni razlog prijeteće nesposobnosti za plaćanje. Ako taj razlog ne postoji ili se kod dužnika u vrijeme podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka već stekao stečajni razlog, tada se nad njim ne može provesti predstečajni postupak.¹³

1.3. Vjerovnici predstečajnog dužnika i način njihovog namirenja

1.3.1. Općenito

Jedna od karakteristika predstečajnog postupka, koja taj postupak razlikuje od stečajnog postupka je ta da u ovom postupku financijske konsolidacije dužnika ne sudjeluju svi njegovi vjerovnici. U tom postupku ne sudjeluju radnici i prijašnji radnici sa svojim tražbinama, različni vjerovnici ako nisu zahvaćeni planom restrukturiranja te izlučni vjerovnici ako na to izričito ne pristanu.

1.3.2. Neosigurani vjerovnici

Neosigurani vjerovnici su vjerovnici koji nemaju neko od različitih prava. To su osobni vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja predstečajnog postupka imaju imovinskopravnu tražbinu prema dužniku.¹⁴ Oni mogu samo u predstečajnom postupku ostvariti svoju tražbinu i to prijavom tražbine.¹⁵

Tražbine radnika i prijašnjih radnika su također neosigurane tražbine, međutim te se tražbine ostvaruju kao da predstečajni postupak nije otvoren. Osim toga predstečajni dužnik može trpjeti posljedice u vidu obustave predstečajnog postupka, ako tijekom toga postupka dužnik kasni s isplatom plaća ili s uplatom doprinosa i poreza prema plaći.¹⁶

1.3.3. Osigurani vjerovnici (različni vjerovnici)

U smislu Stečajnog zakona različni vjerovnici su vjerovnici koji imaju založno pravo ili pravo na namirenje na kojoj stvari ili pravu koji su upisani u javnoj knjizi to stoga imaju pravo odvojenoga namirenja na toj stvari ili pravu. Položaj različitog

---

¹³ Čl. 4. Stečajnog zakona

¹⁴ Čl. 35. st. 1. Stečajnog zakona. Jamci koji u vrijeme otvaranja predstečajnog postupka još nisu platili obvezu umjesto predstečajnog dužnika, nemaju tražbinu prema dužniku pa nisu sudionici predstečajnog postupka.

¹⁵ Čl. 39. Stečajnog zakona. Ova odredba je u koliziji se odredbom članka 62. st. 1. Stečajnog zakona iz koje proizlazi da potvrđeni plan restrukturiranja ima pravni učinak i na neprijavljene tražbine.

¹⁶ Čl. 64. st. 1. t. 3. Stečajnog zakona

vjerovnika ima i vjerovnik čija prava proizlaze iz sudskoga ili javnobilježničkoga osiguranja tražbine prijenosom vlasništva stvari ili prijenosom prava (fiducijarni vjerovnik).

Razlučno pravo imaju i:

1. vjerovnici kojima je dužnik radi osiguranja njihove tražbine predao neku pokretnu stvar ili prenio neko pravo
2. vjerovnici koji imaju pravo zadržanja nekoga predmeta, jer su nešto upotrijebili u korist toga predmeta, u mjeri u kojoj njihova tražbina po toj osnovi ne prelazi još postojeću korist
3. vjerovnici koji pravo zadržanja imaju na temelju zakona,
4. Republika Hrvatska, jedinice lokalne i područne (regionalne) samouprave te druge javne pravne osobe, ako predmet za koji postoji obveza plaćanja carine ili poreza prema zakonu služi osiguranju javnih davanja.

Razlučni vjerovnik ima pravo nadležnu jedinicu Financijske agencije obavijestiti o svojim pravima, pravnoj osnovi razlučnog prava i dijelu imovina dužnika na koji se odnosi njegovo razlučno pravo te dati izjavu odriče li se ili ne odriče prava na odvojeno namirenje. Njegova prava se mogu ograničiti planom restrukturiranja i bez njegove suglasnosti, ali oni ne smiju biti stavljeni u lošiji položaj od onoga u kojem bi bili da plana nema i da je otvoren stečajni postupak.¹⁷

Pored prava na davanje izjave o odricanju od razlučnog prava, razlučni vjerovnik može dati i izjavu o pristanku ili uskrati pristanka odgode namirenja iz predmeta na koji se odnosi njegovo razlučno pravo.

Međutim, niti izjava da se ne odriče razlučnog prava niti izjava da uskraćuje pristanak na odgodu namirenja iz predmeta razlučnog prava, ne utječe na mogućnost da plan restrukturiranja zadire u razlučno pravo. Stoga, i razlučni vjerovnik iako se nije odrekao razlučnog prava može biti sudionik predstečajnog postupka i plan restrukturiranja može izmijeniti njegov dotadašnji položaj.

Ako se razlučni vjerovnik odrekao razlučnog prava tada u predstečajnom postupku sudjeluje kao neosigurani vjerovnik koji prijavljuje svoju tražbinu i namiruje se u skladu s planom restrukturiranja. Razlučni vjerovnik koji se odrekao razlučnog prava može sudjelovati u predstečajnom postupku kao neosigurani vjerovnik, samo ako mu je dužnik i osobno odgovoran.¹⁸

Od položaj razlučnog vjerovnika u predstečajnom postupku zavisi i njegov način namirenja tražbine. Razlučni vjerovnik kojemu je dužnik i osobno odgovoran, a koji se odrekao razlučnog prava, namiruje svoju tražbinu na način, u rokovima i uvjetima uređenim planom restrukturiranja. Razlučni vjerovnik u čije razlučno pravo plan restrukturiranja zadire namiruje tražbinu na način kako je to utvrđeno planom restrukturiranja. Razlučni vjerovnik koji se nije odrekao razlučnog prava i u čije razlučno pravo plan restrukturiranja ne zadire, namiruje se kao da predstečajnog postupka nema.

Razlučni vjerovnik čije se razlučno pravo temelji na založnom pravu stečenom pljenidbom novčane tražbine po računu dužnika provedbom ovrhe na novčanim sredstvima po računu, nakon utvrđenja njegova položaja kao razlučnoga vjerovnika za taj iznos tražbine, može zatražiti od povjerenika da naloži Financijskoj agenciji da nastavi s provedbom ovrhe po toj osnovi za plaćanje za iznos koji je zaplijenjen s računa dužnika do otvaranja predstečajnoga postupka.¹⁹

¹⁷ Čl. 66. st. 4. Stečajnog zakona

¹⁸ Čl. 35. st. 3. u vezi s odredbom članka 153. Stečajnog zakona

¹⁹ Čl. 69. st. 4. Stečajnog zakona

1.3.4. Izlučni vjerovnici

Osoba koja na temelju kojega svoga stvarnog ili osobnog prava može dokazati da neki predmet ne ulazi u imovinu predstečajnog dužnika je izlučni vjerovnik. Najčešće se ovdje radi o pravu vlasništva koje može, ali i ne mora biti upisano u javnoj knjizi. Izlučno pravo ima i prodavatelj koji ima pravo na vraćanje stvari te komisionar.²⁰

Kao i razlučni vjerovnik i izlučni vjerovnik je dužan nadležnu jedinici Financijske agencije obavijestiti o svom pravu, pravnoj osnovi izlučnog prava.

Izlučni vjerovnik ne daje izjavu o odricanju ili ne izlučnog prava, ali može dati izjavu o pristanku ili uskrati pristanka izdavanja predmeta na koje se odnosi njegovo izlučno pravo.²¹

Za razliku od razlučnog vjerovnika, izlučni vjerovnik može sudjelovati u planu restrukturiranja samo ako na to izričito i dobrovoljno pristane. Pristankom na sudjelovanje u planu restrukturiranja ne znači da je izlučni vjerovnik izgubio izlučno pravo, nego znači da pristaje da predmet njegovog izlučnog prava ostaje u posjedu dužnika i služi mjerama restrukturiranja radi provedbe namirenja vjerovnika prema planu restrukturiranja.²²

Izlučni vjerovnik nije predstečajni vjerovnik i on svoje pravo na izdvajanje predmeta izlučnog prava ostvaruje kao da predstečajni postupak nije otvoren, osim ako izričito pristaje biti sudionik plana restrukturiranja. Ako pristane biti sudionik plana restrukturiranja tada svoje pravo na izdavanja predmeta izlučnog prava ostvaruje u skladu s planom restrukturiranja.

1.4. Utvrđene i osporene tražbine

1.4.1. Općenito

Vjerovnici neosiguranih tražbina koji su sudionici predstečajnog postupka svoje pravo na namirenje tražbine ostvaruju prijavom tražbine Financijskoj agenciji. Prijavljene tražbine, se za razliku od pravila stečajnog postupka, utvrđuju i osporavaju pisanim putem u rokovima određenim Stečajnim zakonom, a koji su sastavni dio rješenja o otvaranju predstečajnog postupka.²³

1.4.2. Utvrđene tražbine

Tražbine prijavljene u propisanom roku smatraju se utvrđenim ako ih nije osporio dužnik, povjerenik ili vjerovnik.²⁴

Vjerovnici utvrđenih tražbina potrebnom većinom odlučuju o prihvaćanju plana restrukturiranja, dok se vjerovnici osporenih tražbina upućuju na parnicu ili nastavak parnice.

Vjerovnik utvrđene tražbine namiruje se na način, u rokovima i prema uvjetima prihvaćenog i potvrđenog plana restrukturiranja

---

²⁰ Čl. 147. Stečajnog zakona

²¹ Čl. 38. st. 3. Stečajnog zakona

²² npr. vlasnik teretnog vozila ne traži vraćanje vozila, jer ono služi obavljanju dužnikove djelatnosti

²³ Čl. 34. Stečajnog zakona

²⁴ Čl. 47. Stečajnog zakona

1.4.3. Osporene tražbine

Ako je jedna od ovlaštenih osoba osporila prijavljenu tražbinu vjerovniku, Stečajnim zakonom propisana su pravila o upućivanju na parnicu.

Vjerovnik osporene tražbine upućuje se na parnicu protiv dužnika radi utvrđenja osnovanosti osporene tražbine ako mu je dužnik osporio tražbinu. Uz zahtjev za utvrđenje, vjerovnik može zahtijevati namirenje tražbine u opsegu koji je određen potvrđenim planom restrukturiranja, ako se parnica pokreće nakon potvrde plana restrukturiranja. Ako se parnica pokreće nakon obustave predstečajnog postupka, vjerovnik može zahtijevati ispunjenje tražbine u cijelosti.²⁵

Vjerovnik osporene tražbine upućuje se na parnicu protiv dužnika ako mu je povjerenik osporio tražbinu. U ovom slučaju vrijede ista pravila kao i kada dužnik ospori tražbinu.

Vjerovnik osporavatelj se upućuje na parnicu, ako je osporio tražbinu drugom vjerovniku, koju su priznali dužnik i povjerenik. Osporavatelj u takvom slučaju nastupa u ime i za račun dužnika, a na svoj trošak. Tužbeni zahtjev glasi na utvrđenje da je osporavanje osnovano.

Ako za tražbinu postoji ovršna isprava, sud na parnicu upućuje osporavatelja da dokaže osnovanost svoga osporavanja.²⁶ U parnici se može zahtijevati utvrđivanje osnovanosti osporavanja na temelju ovršne isprave koja je predmet prijave tražbine i u iznosu kako je naznačeno u prijavi ili na ispitnom ročištu. Ako osporavatelj ne uspije u parnici, vjerovnik osporene tražbine može na temelju ovršne isprave koja je bila predmet osporavanja zahtijevati ovrhu u opsegu određenom potvrđenim planom restrukturiranja.²⁷

Kako potvrđeni plan restrukturiranja ima pravni učinak prema svim njegovim sudionicima, vjerovnici osporenih tražbina u parnici mogu ostvarivati tražbinu samo u skladu s planom restrukturiranja. Međutim, ako se predstečajni postupak iz nekog zakonom propisanog razloga, obustavi vjerovnik osporene tražbine namirenje tražbine može zahtijevati u cijelosti.

1.5. Pravne posljedice otvaranja predstečajnog postupka

1.5.1. Vrijeme nastupanja pravnih posljedica

Pravne posljedice otvaranja predstečajnog postupka nastupaju u trenutku kad je rješenje o otvaranju predstečajnoga postupka objavljeno na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova. Ovo pravilo vrijedi i u slučaju kada rješenje o otvaranju predstečajnog postupka u povodu žalbe bude ukinuto, a u ponovnom postupku predstečajni postupak bude opet otvoren.

Pravne posljedice otvaranja predstečajnoga postupka nastaju za sve tražbine vjerovnika prema dužniku nastale do otvaranja postupka na koje predstečajni postupak utječe.²⁸

1.5.2. Tražbine i prava na koji predstečajni postupka ne utječe

---

²⁵ Čl. 50. st. 3. i 5. Stečajnog zakona

²⁶ Čl. 48. st. 5. Stečajnog zakona

²⁷ Čl. 50. st. 4. Stečajnog zakona

²⁸ Čl. 65. Stečajnog zakona

Predstečajni postupak ne utječe na tražbine (1) sadašnjih i prijašnjih radnika dužnika iz radnoga odnosa u bruto iznosu, otpremnine do iznosa propisanoga zakonom odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, (2.) tražbine po osnovi namjerno počinjene nedopuštene radnje, (3.) novčane kazne izrečene za kazneno ili prekršajno djelo i troškove kaznenoga ili prekršajnog postupka, (4.) tražbine za uzdržavanje koje proizlaze iz obiteljskog odnosa, roditeljstva, braka ili tazbinskog srodstva te (5) iz kvalificiranih financijskih ugovora.²⁹

Nadalje, predstečajni postupak ne bi trebao utjecati na prava razlučnih i izlučnih vjerovnika, ali se prava razlučnih vjerovnika ipak mogu ograničiti planom restrukturiranja. Izlučni vjerovnik može sudjelovati u planu restrukturiranja samo ako na to izričito i dobrovoljno pristane.

1.5.3. Postupci na koje predstečajni postupak ne utječe

Izričito je Stečajnim zakonom propisano da predstečajni postupak ne utječe na mjere osiguranja u kaznenom postupku, porezne postupke utvrđenja zloupotrebe prava i upravne postupke koje vodi Ministarstvo financija, Porezna uprava u postupcima utvrđenja poreznih obveza.³⁰

1.5.4. Postupci na koje predstečajni postupak utječe

Budući da je Stečajnim zakonom propisano na koje tražbine i postupke predstečajni postupak ne utječe, odnosno koje tražbine ograničava, proizlazi da na sve druge tražbine i postupke utječe.

Stoga, predstečajni postupak utječe na parnične, arbitražne i ovršne postupke te postupke osiguranja koje se vode ili koji bi se vodili protiv predstečajnog dužnika. Dakle, utječe na one postupke u kojima je dužnik na pasivnoj strani.

Parnični postupci u tijeku prekidaju se danom otvaranja predstečajnog postupka i nastavljaju se u roku od osam dana od pravomoćnosti rješenja o potvrdi plana restrukturiranja ili pravomoćnosti rješenja o obustavi predstečajnog postupka. Nakon nastavka prekinutog parničnog postupka sud će odbaciti tužbu u cijelosti ili djelomično ako je tražbina iz te parnice u cijelosti ili djelomično obuhvaćena potvrđenim planom restrukturiranja.

Izričito je zabranjeno pokretanje novih parničnih postupaka na koje predstečajni postupak utječe (tražbine neosiguranih vjerovnika nastale do dana otvaranja predstečajnog postupka).

---

²⁹ Kvalificirani financijski ugovori su financijski ugovori u kojima je jedna od strana kreditna institucija, financijska institucija, investicijsko društvo, leasing-društvo, društvo za upravljanje, društvo za upravljanje alternativnim investicijskim fondovima, mirovinsko društvo ili društvo za osiguranje, kojima nastaju obveze koje se moraju ispuniti u određeno vrijeme ili tijekom određenoga roka, bez obzira na to jesu li sklopljeni pod uvjetom ili nisu, osobito: 1. ugovori s financijskim instrumentima u smislu Zakona o tržištu kapitala, 2. repo ugovori i ostali ugovori o financijskom osiguranju u smislu Zakona o financijskom osiguranju, 3. uporaba financijskih instrumenata, uključujući kredite i zajmove kao pomoćne usluge u smislu Zakona o tržištu kapitala, 4. sporazumi o bilančnom obračunavanju (netiranje) u smislu propisa kojima se regulira poslovanje kreditnih institucija i 5. transakcije kupoprodaje strane valute.

Otvaranje predstečajnog postupka ne utječe na te ugovore te se naknada zbog neispunjenja može tražiti u skladu sa sadržajem ugovora (čl. 182. Stečajnog zakona).

³⁰ Čl. 62.a Stečajnog zakona

Ovršni postupci i postupci osiguranja protiv dužnika koji su bili u tijeku, danom otvaranja predstečajnog postupka, prekidaju. Isto tako izričito je zabranjeno pokretanje novih ovršnih postupka odnosno postupaka osiguranja. Zabrana ovrhe traje 120 dana od dana otvaranja predstečajnog postupka i može se produžiti dva puta za daljnjih 90 dana.³¹

Ako sud nakon proteka 120 dana ne obavijesti Financijsku agenciju o produljenju roka trajanja zabrane ovrhe i osiguranja, Financijska agencija nastavlja s provedbom ovrhe na novčanim sredstvima po računu dužnika u skladu sa Zakonom o ovrsi na novčanim sredstvima po računu.

Ako su tražbine povodom kojih se vode ovršni postupci ili postupci osiguranja obuhvaćeni planom restrukturiranja, sud koji vodi ovršni postupak odnosno postupak osiguranja će te postupke obustaviti.

Ova pravila se primjenjuju samo na tražbine na koje predstečajni postupak utječe, odnosno na tražbine nastale prije otvaranja predstečajnog postupka.³²

Vjerovnici tražbina nastalih nakon otvaranja predstečajnog postupka nisu sudionici ovog postupka pa svoje tražbine mogu prema dužniku ostvarivati u skladu sa Stečajnom zakonom.

1.6. Zaključenje predstečajnog postupka

Predstečajni postupak koji nije obustavlja, zaključuje se posebnim rješenjem suda nakon što rješenje o potvrdi plana restrukturiranja postane pravomoćno. Iako nije izričito propisano i to se rješenje objavljuje na e Oglasna ploča sudova i upisuje u javne registre prema općem pravilu iz članka 12. Stečajnog zakona.

2. Osnovna pravila stečajnog postupka

2.1. Cilj stečajnog postupka

Stečajni postupak provodi se radi skupnog namirenja vjerovnika stečajnog dužnika, unovčenjem njegove imovine i podjelom prikupljenih sredstava vjerovnicima. Ovo je osnovno pravilo kada se provodi likvidacijski stečajni postupak nakon kojeg pravna osoba prestaje postojati, a dužnik pojedinac prestane obavljati samostalnu djelatnost.

Nakon zaključenja stečajnog postupka nad imovinom dužnika pojedinca, poštenom dužniku omogućeno je provesti postupak oslobođenja od preostalih obveza. Ako taj postupak ne provede, a stečajni postupak se zaključi, dužnik pojedinac i nakon zaključenja stečajnog postupka svojim vjerovnicima odgovara cjelokupnom svojom imovinom do potpunog namirenja njihovih tražbina.

---

³¹ Radilo bi se o ukupno 300 dana u kojem roku bi predstečajni postupak trebao i okončati potvrdom plana restrukturiranja (čl. 63. Stečajnog zakona). Ovo je pravilo uređeno s ciljem zaštite vjerovnika u skladu s Direktivom (EU 2019/1023 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o okvirima za preventivno restrukturiranje, otpustu duga i zabranama te o mjerama za povećanje učinkovitosti postupaka koje se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i otpust duga (SI L 172/18).

³² Čl. 68. Stečajnog zakona

Otvoreni stečajni postupak može se okončati i potvrdom stečajnog plana. U postupku provedbe stečajnog plana dopušteno je odstupanje od strogih pravila o unovčenju imovine stečajnog dužnika i namirenju tražbina vjerovnika.³³ Stečajni plan je u stvari nagodba dužnika s njegovim vjerovnicima.

2.2. Stečajni dužnik i stečajni razlog

Nad pravnom i fizičkom osobom nad kojom se može provesti predstečajni postupak, može se provesti i stečajni postupak.³⁴ Međutim, stečajni postupak može se provesti i nad financijskom institucijom, kreditnom unijom, investicijskim društvom i društvom za upravljanje investicijskim fondovima, kreditnom institucijom, društvom za osiguranje i reosiguranje, leasing-društvom, institucijom za platni promet i institucijom za elektronički novac.

Samo nad osobom kod koje se ostvario jedan od stečajnih razloga moguće je otvoriti stečajni postupak na prijedlog ovlaštenih osoba,³⁵ s time da se stečajni razlog i tražbina moraju učiniti vjerojatnim.³⁶

Stečajni razlozi su nesposobnost za plaćanje i prezaduženost. Nesposobnost za plaćanje postoji ako dužnik ne može ispunjavati svoje dospjele novčane obveze (trajna nesposobnost za plaćanje u razdoblju dužem od 60 dana). Prezaduženost postoji ako je imovina dužnika pravne osobe manja od postojećih obveza.

Obadva stečajna razloga mogu biti stečajni razlog za otvaranje stečajnog postupka nad pravnom osobom, dok samo nesposobnost za plaćanje može biti stečajni razlog za otvaranje stečajnog postupka nad imovinom dužnika pojedinaca.³⁷

2.3. Vjerovnici stečajnog dužnika i način njihova namirenja

2.3.1. Općenito

Stečajni postupak je postupak generalne ovrhe nad imovinom stečajnog dužnika radi skupnog namirenja svih njegovih vjerovnika pa u tom postupku moraju sudjelovati svi vjerovnici, što nije slučaj kod predstečajnog postupka. Stoga, u stečajnom postupku sudjeluju izlučni vjerovnici, razlučni vjerovnici, vjerovnici stečajne mase i stečajni vjerovnici.

2.3.2. Izlučni vjerovnici

Izlučni vjerovnici su u pravilu vjerovnici koji prema dužniku imaju neko stvarno pravo i oni svoje pravo na izdvajanja predmeta ostvaruju izvan stečajnog postupka.

Oni to svoje pravo na izdvajanje gube ako je predmet izlučnog prava otuđen. Ako je predmet izlučnog prava otuđen prije otvaranja stečajnog postupka,

---

³³ Čl. 2. st. 2. i 3. Stečajnog zakona

³⁴ Vidi 2.2.

³⁵ Pored dužnika, prijedlog može podnijeti vjerovnik, Republika Hrvatska, Financijska agencija, Hrvatska narodna banka, Hrvatska agencija za nadzor financijskih usluga

³⁶ Čl. 109. Stečajnog zakona

³⁷ Čl. 5. Stečajnog zakona

izlučni vjerovnik ima pravo na protučinidbu iz stečajne mase, ako za to postoje pretpostavke, u protivnom može samo kao stečajni vjerovnik tražiti naknadu štete.

Ako je predmet izlučnog prava otuđio privremeni ili stečajni upravitelj, tada izlučni vjerovnik može po svom izboru: zahtijevati da se na njega prenese protučinidba, ako protučinidba nije ispunjena, zahtijevati protučinidbu iz stečajne mase ako se protučinidba može izdvojiti iz stečajne mase, zahtijevati naknadu štete kao vjerovnik stečajne mase.³⁸

2.3.3. Razlučni vjerovnici

Razlučni vjerovnici svoje pravo na namirenje mogu ostvariti samo u stečajnom postupku.³⁹ Oni to svoje pravo ostvaruju unovčenjem predmeta na kojem postoji razlučno pravo uz odgovarajuću primjenu pravila ovršnog postupka o ovrsi na nekretnini.⁴⁰ Neovisno o tome je li postupak ovrhe na nekretnini u tijeku u vrijeme otvaranja stečajnog postupka ili nije. Nakon otvaranja stečajnog postupka, unovčenje predmeta na kojem postoji razlučno pravo provodi sud koji vodi stečajni postupak, osim ako u ovršnom postupku nije doneseno rješenje o namirenju.⁴¹

2.3.4. Vjerovnici stečajne mase

Vjerovnici stečajne mase su vjerovnici dužnika čije su tražbine nastale nakon otvaranja stečajnog postupka. Iznimka su tražbine radnika i prijašnjih radnika i to tražbine neisplaćenih plaća radnika u bruto iznosu utvrđene u stečajnom postupku koje su veće od tri neisplaćene plaće koje radnik ostvaruje prema posebnom propisu, a najviše do iznosa tri neisplaćene minimalne plaće u Republici Hrvatskoj,⁴² te tražbine odvjetnika za pružene usluge tijekom posljednjih šest mjeseci prije otvaranja stečajnog postupka u vezi sa zaštitom i ostvarivanjem prava dužnika koja ulaze u stečajnu masu.⁴³

Iako Stečajni zakon razlikuje dvije vrste vjerovnika stečajne mase (1) vjerovnici s osnova troškova stečajnog postupka⁴⁴ i (2) vjerovnici s osnova ostalih obveza stečajne mase,⁴⁵ nema prednosti u njihovom namirenju. Njihove tražbine namiruje stečajni upravitelj redom kojim one dospijevaju.⁴⁶

---

³⁸ Čl. 148. Stečajnog zakona

³⁹ Čl. 169. st. 5. Stečajnog zakona

⁴⁰ Čl. 247. st. 1. Stečajnog zakona

⁴¹ Čl. 169. st. 6. Stečajnog zakona. Ovo pravilo uvedeno je Zakonom o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona, Narodne novine, broj 36/22 i primjenjuje se retroaktivno na postupke u tijeku prema odredbi članka 115. ZID Stečajnog zakona iz 2022.

⁴² 155. st. 1. t. 2. Stečajnog zakona. Ove odredbe ne primjenjuju se na osobe koje su bile ovlaštene voditi poslove društva.

⁴³ Čl. 156. st. 1. t. 2. Stečajnog zakona

⁴⁴ U troškove stečajnog postupka ulaze 1. sudski troškovi stečajnoga postupka, 2. tražbine neisplaćenih plaća radnika u bruto iznosu utvrđene u stečajnom postupku koje su veće od tri neisplaćene plaće koje radnik ostvaruje prema posebnom propisu, a najviše do iznosa tri neisplaćene minimalne plaće u Republici Hrvatskoj. Odredbe ove točke ne primjenjuju se na osobe koje su bile ovlaštene voditi poslove društva, 3. nagrade i izdaci privremenoga stečajnog upravitelja, stečajnoga upravitelja i članova odbora vjerovnika, 4. troškovi vođenja knjigovodstveno-računovodstvenih usluga po ugovoru iz članka 89. stavka 1. točke 1. ovoga Zakona, ako stečajni upravitelj podnosi godišnja financijska izvješća, 5. drugi troškovi za koje je ovim ili drugim zakonom određeno da će se namirivati kao troškovi stečajnoga postupka.

⁴⁵ U ostale obveze stečajne mase ulaze: 1. obveze zasnovane radnjama stečajnoga upravitelja ili na drugi način upravljanjem, unovčenjem i podjelom stečajne mase, a koje ne pripadaju u troškove stečajnoga postupka, 2. tražbine odvjetnika za pružene usluge tijekom posljednjih šest mjeseci prije

Tijekom cijelog stečajnog postupka, stečajni upravitelj dužan je voditi računa o tome da se iz stečajne mase osiguraju sredstava potrebna za namirenje predvidivih obveza stečajne mase te pri zaključenju stečajnog postupka, uz suglasnost suda dio stečajne mase za namirenje obveza stečajne mase polože kod suda ili javnog bilježnika.⁴⁷

Ako stečajni upravitelj ne bi isplatio vjerovniku stečajne mase dospjelo potraživanje, vjerovnik stečajne mase je ovlašten podnijeti tužbu protiv dužnika s kondemnatornim tužbenim zahtjevom, a ako za svoju tražbinu ima ovršnu ispravu može pokrenuti postupak ovrhe protiv dužnika u stečaju.

2.3.5. Stečajni vjerovnici

Stečajni vjerovnici su osobni vjerovnici dužnika koji u vrijeme otvaranja stečajnog postupka imaju koju imovinskopravnu tražbinu prema njemu.⁴⁸

Stečajnim zakonom propisano je da stečajni vjerovnik može prema dužniku ostvarivati samo imovinskopravni zahtjev, budući da je ciljem stečajnog postupka određeno da se tražbine namiruju iz ostvarenih gotovinskih sredstava unovčenjem dužnikove imovine.

Stoga nedospjele tražbine dospijevaju otvaranjem stečajnog postupka,⁴⁹ nenovčane tražbine ili one čiji je novčani iznos neodređen ističu se u novčanoj vrijednosti na koju se mogu procijeniti u vrijeme otvaranja stečajnog postupka.⁵⁰

Tražbine vezane uz raskidni uvjet koji nastupa nakon otvaranja stečajnoga postupka, do nastupanja uvjeta, uzimaju se u obzir kao bezuvjetne tražbine.⁵¹

Solidarni dužnici i jamci dužnika mogu kao stečajni vjerovnici tražiti da im se vrati ono što su za dužnika platili prije ili nakon dana otvaranja stečajnoga postupka, ako im pripada pravo na vraćanje isplaćenoga prema dužniku. Solidarni dužnici i jamci mogu podnijeti zahtjev da im se osigura iznos što će ga platiti za dužnika razmjerno iznosu koji bi im pripao kao stečajnim vjerovnicima.⁵²

Tražbine stečajnih vjerovnika se u stečajnom postupku namiruju nakon namirenja tražbina vjerovnika stečajne mase iz opće stečajne mase koja preostane i to diobama. Drugačiji način namirenja stečajnih vjerovnika nije propisan zakonom pa nije dopušten.⁵³

Osnovno je pravilo da stečajni vjerovnici svoje tražbine mogu ostvariti prema dužniku samo u stečajnom postupku. Oni to ostvaruju prijavljivanjem tražbina stečajnom upravitelju u zakonom propisanom roku od 60 dana. Prijava tražbine sadrži između ostalog, pravnu osnovu tražbine i iznos tražbine (ranije u kunama sada u eurima).

---

otvaranja stečajnoga postupka u svezi sa zaštitom i ostvarenjem prava dužnika koja ulaze u stečajnu masu, 3. obveze iz dvostrano obveznih ugovora ako se njihovo ispunjenje traži za stečajnu masu ili mora slijediti nakon otvaranja stečajnoga postupka, 4. obveze na temelju stjecanja u stečajnu masu bez osnove, 5. tražbine radnika stečajnoga dužnika nastale nakon otvaranja stečajnoga postupka.

⁴⁶ Čl. 154. st. 2. Stečajnog zakona

⁴⁷ Čl. 157. Stečajnog zakona

⁴⁸ Čl. 137. st. 1. Stečajnog zakona

⁴⁹ Čl. 140. Stečajnog zakona

⁵⁰ Čl. 144. Stečajnog zakona

⁵¹ Čl. 141. Stečajnog zakona

⁵² Čl. 143. Stečajnog zakona

⁵³ Drugačije namirenje može se ostvariti samo kroz stečajni plan

Tražbine se ispituju na ispitnom ročištu na kojemu se može otkloniti osporavanje.

Nakon ispitivanja tražbina sud donosi rješenje o utvrđenim i osporenim tražbinama na temelju tablice ispitanih tražbina.

Stečajni vjerovnici se namiruju putem diobe (djelomična, završna i naknadna). Diobama prethodi diobeni popis⁵⁴ na koji stečajni vjerovnici imaju pravo prigovora. Diobe obavlja stečajni upravitelj nakon pravomoćnosti diobenih popisa, uz suglasnost odbora vjerovnika ili suda.

2.3.6. Utvrđene i osporene tražbine

Rješenjem o utvrđenim i osporenim tražbinama sud odlučuje u kojem iznosu i kojem isplatnom redu su tražbine utvrđene, odnosno osporene. Tim rješenjem sud odlučuje i o upućivanju u parnicu radi utvrđenja odnosno osporavanja tražbina.⁵⁵

Tražbina se smatra utvrđenom ako je na ispitnom ročištu prizna stečajni upravitelj i ne ospori stečajni vjerovnik, odnosno ako izjavljeno osporavanje bude otklonjeno. Ako dužnik pojedinac ospori tražbinu, to ne sprečava utvrđenje tražbine.⁵⁶ Ako je prijavljena tražbina osporena, Stečajnim zakonom su propisana pravila o upućivanju na parnicu. Tako je propisano da ako stečajni upravitelj ospori tražbinu, sud će vjerovnika uputiti na parnicu protiv stečajnoga dužnika radi utvrđivanja osporene tražbine. Ako je koji od stečajnih vjerovnika osporio tražbinu koju je priznao stečajni upravitelj, sud će stečajnoga vjerovnika uputiti na parnicu radi utvrđivanja osporene tražbine. Osporavatelj u takvoj parnici nastupa u ime i za račun stečajnoga dužnika. Ako su osporene tražbine radnika i prijašnjih dužnikovih radnika, parnica radi utvrđivanja osporene tražbine vodi se prema općim odredbama u postupku pred sudovima, te posebnim odredbama za parnice u radnim sporovima. Ako za osporenu tražbinu postoji ovršna isprava, sud će na parnicu uputiti osporavatelja da dokaže osnovanost svoga osporavanja.⁵⁷

Propisan je zakonski prekluzivni rok za pokretanje parnice odnosno nastavak parnice, tako da se parnica treba pokrenuti odnosno nastaviti u roku od 8 dana od pravomoćnosti rješenja o upućivanju na parnicu, odnosno primitka drugostupanjske odluke, ako je podnijeta žalba protiv rješenja o upućivanju na parnicu. Posljedica propuštanja zakonskog roka je da se smatra da je vjerovnik koji je upućen na parnicu odustao od prava na vođenje parnice, odnosno da je otklonjeno osporavanje ako je osporavatelj upućen na parnicu.⁵⁸

Pravomoćna odluka o utvrđenju tražbine i njezinog isplatnog reda daje pravo stečajnom vjerovniku tražiti od suda ispravak tablice ispitanih tražbina na temelju koje se sastavlja diobeni popis.⁵⁹

2.3.7. Radnici i prijašnji radnici stečajnog dužnika

Radnici i prijašnji radnici stečajnog dužnika u stečajnom postupku imaju položaj i vjerovnika stečajne mase i stečajnih vjerovnika.

---

⁵⁴ Osim naknadne diobe koja se temelji na završnom popisu

⁵⁵ Čl. 265. st. 1. Stečajnog zakona

⁵⁶ Čl. 263. Stečajnog zakona

⁵⁷ Čl. 266. Stečajnog zakona

⁵⁸ Čl. 267. Stečajnog zakona

⁵⁹ Čl. 271. Stečajnog zakona

Iako je njihova tražbina nastala prije otvaranja stečajnog postupka, radnici i prijašnji radnici stečajnog dužnika s određenim dijelom tražbine, namiruju se kao vjerovnici stečajne mase. Radi se o tražbini neisplaćenih plaća u bruto iznosu utvrđene u stečajnom postupku koje su veće od tri neisplaćene plaće koje radnik ostvaruje prema posebnom propisu, a najviše do iznosa tri neisplaćene minimalne plaće u Republici Hrvatskoj.

Isto tako tražbine radnika nastale nakon otvaranja stečajnog postupka, smatraju se tražbinama vjerovnika stečajne mase. Naime, otvaranjem stečajnog postupka ugovori o radu s dužnikom kao poslodavcem ne prestaju, ali je otvaranje stečajnog postupka poseban opravdani razlog za otkaz ugovora o radu.

Ako stečajni upravitelj radnicima koji su zatečeni na radu otkáže ugovore o radu, otkazni rok je mjesec dana.⁶⁰

Stečajni upravitelj može, radi završetka započelih poslova i otklanjanja moguće štete, na temelju odobrenja suda, sklopiti nove ugovore o radu na određeno vrijeme bez ograničenja koji su za ugovor o radu na određeno vrijeme propisani općim propisom o radu. Plaće i ostala primanja iz radnoga odnosa određuje stečajni upravitelj, na temelju odobrenja suda, u skladu sa zakonom i kolektivnim ugovorom.⁶¹

U praksi su stečajni upravitelji predlagali sklapanje novih ugovora o radu na određeno vrijeme s pojedinim radnicima čiji je rad bio potreban radi provođenja stečajnog postupka, a u pojedinim postupcima su zbog nastavka djelatnosti dužnika sklapani ugovori o radu s većim brojem radnika.

Skupština vjerovnika odlučuje o tome hoće li stečajni dužnik nastaviti s poslovanjem pa ako se donese odluka da se poslovanje neće nastaviti nema pretpostavki za nastavak ugovora o radu radi obavljanja djelatnosti.

Radnici s tražbinom vjerovnika stečajne mase namiruju se kao i svi drugi vjerovnici stečajne mase, o čemu računa vodi stečajni upravitelj. Ako njihova tražbina ne bi bila po dospijeću namirena, oni su ovlašteni pokrenuti ovršni postupak radi naplate svoje tražbine kao vjerovnika stečajne mase.

S ostalom tražbinom nastalom do otvaranja stečajnog postupka, radnici i prijašnji radnici dužnika namiruju se kao stečajni vjerovnici pravog višeg isplatnog reda. Dio te tražbine osiguran je prema Zakonu o osiguranju radničkih tražbina⁶² na

---

⁶⁰ PŽ-5314/2018 „Radniku kojemu je u stečaju prijevremeno otkazan ugovor o radu, dakle, izvan onog roka kojeg ima prema svom ugovoru o radu, pripada pravo na naknadu štete za ovo vrijeme prijevremenog otkaza, tj. Od otkaznog roka od 30 dana kojeg mu je dao Stečajni zakon do redovnog, osim u vezi s odredbom članka 155. Stečajnog zakona (Narodne novine broj St- 44/96, 29/99, 129/00, 123/03, 197/03, 82/86, 116/10, 25/12, 133/12, 45/13).

Revr 1105/11 „Ukoliko je nad poslodavcem otvoren stečaj, prilikom odlučivanja o dopuštenosti otkaza ugovora o radu prvenstveno se primjenjuju odredbe Stečajnog zakona, time da se primjenjuje i odredbe Zakona o radu koje nisu derogirane Stečajnim zakonom, a kako Stečajni zakon ne propisuje kada počinjen teći jednomjesečni otkazni rok, u odnosu na otkazni rok vrijede odredbe Zakona o radu koje odredbe su prisilne naravi.“ (od dana dostave odluke o otkazu).

⁶¹ Čl. 191. Stečajnog zakona

⁶² Radnici u slučaju otvaranja stečajnog postupka nad poslodavcem ostvaruju pravo na isplatu: 1) neisplaćene plaće odnosno naknade plaće, u visini do iznosa minimalne plaće za svaki mjesec zaštićenog razdoblja, 2) neisplaćene naknade plaće za bolovanje u zaštićenom razdoblju koju je prema propisima o zdravstvenom osiguranju bio dužan isplatiti poslodavac iz svojih sredstava, u visini do iznosa minimalne plaće za svaki mjesec proveden na bolovanju, 3) neisplaćene naknade za neiskorišteni godišnji odmor na koji je radnik stekao pravo do otvaranja stečajnog postupka pod uvjetima utvrđenim zakonom, u visini do iznosa minimalne plaće, kao ekvivalenta mjesečnoj plaći iz točke 1. ovoga stavka, 4) otpremnine pod uvjetima utvrđenim zakonom, u visini polovice otpremnine utvrđene u stečajnom postupku, a najviše do polovice najvišeg iznosa zakonom propisane otpremnine i, 5) pravomoćno dosuđene naknade štete zbog pretrpljene ozljede na radu ili profesionalne bolesti, u

način da zahtjev za ostvarivanje osigurane tražbine radnik podnosi Agenciji za osiguranje radničkih tražbina u zakonom propisanim rokovima.⁶³ Isplatom osigurane tražbine, Agencija za osiguranje radničkih tražbina stupa u pravni položaj radnika u stečajnom postupku.

S ostatkom tražbine, radnik i prijašnji radnik namiruje se putem diobe u prvom višem isplatom redu, neovisno je li mu tražbina utvrđena ili osporena. On ne može kao stečajni vjerovnik prema dužniku ostvarivati kondemnatorni tužbeni zahtjev kao stečajni vjerovnik, a nakon uspjeha u parnici, jedino može zahtijevati ispravak tablice ispitanih tražbina i čekati namirenje tražbine diobom.

U parnici radnik kao stečajni vjerovnik može ostvarivati samo deklaratornu pravnu zaštitu, a ako je stečajni postupak zaključen potvrdom stečajnog plana tada ostvarivanje tražbine u parnici može ostvarivati samo u skladu sa stečajnim planom i skupinom vjerovnika kojoj pripada njegova tražbina.

Važno je navesti da svaki stečajni vjerovnik mora sam prijaviti svoju tražbinu stečajnom upravitelju. Propusti li rok za prijavu tražbine, prijava će se odbaciti kao nepravovremena, a propusti li prijaviti tražbinu gubi pravo na njeno namirenje.

Međutim, u slučaju radnika i prijašnjih radnika to nije slučaj. Stečajni upravitelj sastavlja popis svih tražbina radnika i prijašnjih dužnikovih radnika dospjelih do otvaranja stečajnoga postupka koje je obvezan iskazati u bruto iznosu i neto iznosu i predložiti na potpis prijavu njihovih tražbina radnicima. Ako radnik ili prijašnji dužnikov radnik nije prijavio tražbinu, smatrat će se da je tražbinu prijavio u skladu s popisom stečajnog upravitelja.⁶⁴ Upravo zbog ovakvog uređenja ne bi se mogla odbaciti prijava tražbine radnika i prijašnjih radnika kao nepravovremena.⁶⁵

U prvi viši isplatni red spadaju tražbine radnika i prijašnjih radnika nastale do otvaranja stečajnog postupka iz radnog odnosa, tražbine proračuna, zavoda i fondova u skladu s posebnim propisima u visini pripadajućeg dijela ukupnog troška plaće ili naknade plaće te otpremnine do iznosa propisanog zakonom odnosno kolektivnim ugovorom i tražbine po osnovi naknade štete pretrpljene zbog ozljeda na radu ili profesionalne bolesti.⁶⁶

Do stupanja na snagu Zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona iz 2022.⁶⁷ prijavu tražbine u prvom višem isplatnom redu mogli su podnijeti samo radnici odnosno stečajni upravitelj putem popisa tražbina radnika i prijašnjih radnika. Međutim u stečajnim postupcima koji se pokreću nakon stupanja na snagu ovih izmjena Stečajnog zakona, nadležno županijsko državno odvjetništvo ovlašteno je zastupati vjerovnike u stečajnom postupku po osnovi tražbina proračuna, zavoda ili fondova u skladu s posebnim propisima u visini pripadajućeg dijela ukupnog troška

---

visini do jedne trećine pravomoćno dosuđene naknade štete (čl. 8. Zakona o osiguranju radničkih tražbina).

⁶³ Čl. 28. Zakona o osiguranju radničkih tražbina

⁶⁴ Čl. 257. st. 3. . 4. Stečajnog zakona

⁶⁵ Presuda Europskog suda za ljudska prava u predmetu Ismeta Bačić protiv Republike Hrvatske od 19. lipnja 2008., Rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske Rev 3161/2018 od 22. ožujka 2022., Rješenje Vrhovnog suda Republike Hrvatske Revt 636/2017 od 28. rujana 2021. „kako stečajni upravitelj za tražbinu koja je predmet parničnog postupka treba znati, zbog njegovog propusta da tražbinu toga radnika stavi na popis tražbina radnika, radnik kao vjerovnik ne može trpjeti štetu.“

Županijski sud u Splitu Gž R 735/2018 Odbačena je tužba radnika jer nije u stečajnom postupku tuženika u toku od 60 dana prijavio tražbinu iz ove parnice.

⁶⁶ Čl. 138. Stečajnog zakona

⁶⁷ 31. ožujka 2022.

plaće ili naknade plaće⁶⁸ pa su stoga u tom dijelu ovlašteni podnijeti prijavu tražbine stečajnom upravitelju koji je tu tražbinu dužan ispitati.

2.4. Stečajna masa

Pojam stečajne mase koristi se tijekom cijelog stečajnog postupka. Stečajnu masu čini cjelokupna imovina dužnika pravne osobe u vrijeme otvaranja stečajnog postupka te imovina koju dužnik stekne tijekom stečajnog postupka.⁶⁹

Stečajnu masu dužnika pojedinca čini ona njegova imovina nad kojom se može provesti ovrha prema općim pravilima ovršnog postupka.⁷⁰

Dakle, stečajna masa je imovina dužnika koja se unovčava i služi namirenju troškova stečajnog postupka te tražbina stečajnih vjerovnika i tražbina vjerovnika koje su osigurane (razlučni vjerovnici).

Kada se stečajni postupak zaključi, stečajni upravitelj zastupa stečajnu masu u skladu sa Stečajnim zakonom⁷¹ i stečajna masa ima „*ius standi in iudicio*“. Tada dužnika označavamo kao Stečajna masa iza. U dijelu ovog Priručnika o upisu stečajne mase u sudski registar govorit ćemo o toj stečajnoj masi.

2.5. Pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka

2.5.1. Otvaranjem stečajnog postupka nastupaju brojne materijalnopravne i procesnopravne posljedice koje su uvjet za ostvarivanje cilja stečajnog postupka. Stečajnim zakonom pravne su posljedice podijeljene na (a) osnovne pravne posljedice, (b) ispunjenje pravnih poslova i (c) pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika.

Osnovne pravne posljedice tiču se, u stvari, statusa dužnika, njegovih prava i obveza, postupaka u tijeku i iniciranja novih postupaka. Ove pravne posljedice mogu se podijeliti na procesno i materijalnopravne. Procesnopravne posljedice otvaranja stečajnog postupka tiču se parnica, izvanparničnih postupaka, ovršnih postupaka te postupaka osiguranja. U procesnopravne posljedice mogu se svrstati i mjere, odnosno sankcije izrečene dužniku zbog povreda dužnosti obavješćivanja i suradnje. Materijalnopravne posljedice otvaranja stečajnog postupka tiču se stečajne mase, ograničenja prava dužnika na upravljanje i raspolaganje stečajnom masom, tražbine vjerovnika i prijeboja tražbina, stjecanje prava na imovini dužnika nakon otvaranja stečajnog postupka, te prava dužnika pojedinca na uzdržavanje iz stečajne mase.

2.5.2. Osnovne pravne posljedice

Prva od osnovnih pravnih posljedica je vrijeme nastupanja svih pravnih posljedica. Pravne posljedice otvaranja stečajnoga postupka nastupaju u trenutku kad je rješenje o otvaranju stečajnoga postupka objavljeno na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova. Ako rješenje o otvaranju stečajnoga postupka u povodu žalbe bude ukinuto, a u ponovnom postupku stečajni postupak bude opet otvoren, smatrat

⁶⁸ Čl. 257. st. 5. Stečajnog zakona

⁶⁹ Čl. 134. st. 1. Stečajnog zakona

⁷⁰ Čl. 135. Stečajnog zakona

⁷¹ Čl. 89. st. 1. t. 15. Stečajnog zakona

će se da su pravne posljedice otvaranja stečajnoga postupka nastupile u trenutku kada je prvo rješenje o otvaranju stečajnoga postupka objavljeno na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova.⁷²

Otvaranjem stečajnog postupka dolazi do atrakcije stvarne i mjesne nadležnosti. Zaključak o atrakciji stvarne nadležnosti temelji se na pravilu prema kojem trgovački sudovi sude u sporovima u kojima je stranka osoba nad kojom je pred trgovačkim sudom otvoren stečajni postupak bez obzira na svojstvo druge stranke te sve sporove u povodu stečajnog i predstečajnog postupka, osim ako nije riječ o sporovima u kojima prema ovom Zakonu uvijek sudi općinski sud, odnosno ako nije riječ o sporovima za koje je zakonom utvrđena nadležnost nekog drugog suda. Sporovi koji su pokrenuti prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka dovršit će se pred sudom koji vodi stečajni postupak.⁷³ Zaključak o atrakciji mjesne nadležnosti temelji se na pravilu da je za suđenje u sporovima koji nastaju u tijeku i u povodu sudskog ili upravnoga ovršnog postupka odnosno u tijeku i u povodu stečajnog postupka mjesno isključivo nadležan sud na čijem se području nalazi sud koji provodi ovršni ili stečajni postupak odnosno sud na čijem se području provodi upravna ovrha.⁷⁴

Nadalje, otvaranjem stečajnog postupka prekidaju se svi parnični postupci u tijeku u kojim dužnik sudjeluje kao stranka, dakle i kao tužitelj i kao tuženik.⁷⁵

Parnice o imovini koja ulazi u stečajnu masu koje su u vrijeme otvaranja stečajnoga postupka bile u tijeku, stečajni upravitelj preuzima u ime i za račun stečajnoga dužnika. Stečajni upravitelj preuzet će i parnice protiv dužnika koje su bile u tijeku u vrijeme otvaranja stečajnog postupka, ako se tiču: izlučenja nekog predmeta iz stečajne mase, odvojenog namirenja, obveza stečajne mase.⁷⁶

Ova odredba Stečajnog zakona odnosi se na parnice koje se tiču imovine koja ulazi u stečajnu masu, a koje su bile u tijeku u vrijeme otvaranja stečajnog postupka koje će se nakon prekida postupka nastaviti, a ne radi se o parnicama stečajnih vjerovnika koje se ne preuzimaju već je stečajni vjerovnik dužan prijaviti tražbinu u stečajnom postupku.

Posebno je uređeno pravilo vezano za troškove postupka da protivna stranka, koja je uspjela u parnici, troškove parničnoga postupka nastale do prekida postupka, kao i troškove nastale nakon prekida postupka ako stečajni upravitelj odmah nakon nastavljanja prekinute parnice prizna tužbeni zahtjev ili se odrekne tužbenoga zahtjeva, može ostvarivati samo kao stečajni vjerovnik. U protivnom troškovi parničnoga postupka nastali nakon prekida namirit će se kao dugovi stečajne mase.⁷⁷

Otvaranjem stečajnog postupka prekidaju se i parnice o tražbinama stečajnih vjerovnika, a nastavljaju kada se za to ispune zakonom propisane pretpostavke. U parnici stečajni vjerovnik može postaviti samo deklaratorni tužbeni zahtjev.⁷⁸

---

⁷² čl. 158, Stečajnog zakona

⁷³ čl. 34.b Zakona o parničnom postupku,

⁷⁴ 63. Zakona o parničnom postupku

⁷⁵ čl. 212. st. 4. Zakona o parničnom postupku

⁷⁶ čl. 165. st. 1. i 2. Stečajnog zakona

⁷⁷ čl. 165. st. 3. Stečajnog zakona

⁷⁸ Čl. 215. Zakona o parničnom postupku, 269. Stečajnog zakona

Županijski sud u Splitu GŽ-2580/2018. Prvostupanjski sud je odbio tužbeni zahtjev prema stečajnom dužniku s obrazloženjem da tužitelj nije uredio tužbeni zahtjev. Prije otvaranja stečajnog postupka tužbeni zahtjev je glasio na činjenje (sagraditi armirano betonski zid). Drugostupanjski sud je ocijenio „ tužitelj koji je tijekom postupka izjavio da nastavlja parnicu nakon okončanja stečajnog postupka u odnosu na tuženika 3. (stečajni dužnik) sa zahtjevom otklona štete uspostavom prijašnjeg stanja,

Kada je stranka stečajni dužnik, prvostupanjski sud je dužan obraćati osobitu pažnju na potrebu hitnog postupanja i postupak završiti u roku od šest mjeseci od pravomoćnosti rješenja o nastavku parničnog postupka, dok je drugostupanjski sud dužan o žalbi odlučiti u roku od šest mjeseci od dana primitka žalbe.⁷⁹

Jedna od pravnih posljedica je i da stečajni vjerovnici mogu svoje tražbine ostvariti samo u stečajnom postupku o čemu je bilo riječi u poglavlju o vjerovnicima stečajnog dužnika.

Razlučna prava stečana tijekom posljednjih 60 dana prije podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnoga postupka odnosno zahtjeva za provedbu skraćenoga stečajnog postupka, odnosno ako nije podnesen prijedlog za otvaranje predstečajnoga postupka tijekom posljednjih 60 dana prije podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnoga postupka ili nakon toga sudskom ili izvansudskom ovrhom ili prisilnim sudskim osiguranjem stekne otvaranjem stečajnoga postupka prestaju, odnosno postupak u tijeku se obustavlja.⁸⁰

Nakon otvaranja stečajnoga postupka pojedini stečajni vjerovnici ne mogu protiv dužnika tražiti ovrhu ili osiguranje na dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu niti na drugoj imovini dužnika. Izlučni vjerovnici mogu radi ostvarivanja svojih prava pokrenuti ovršni postupak i postupak osiguranja prema općim pravilima ovršnog postupka, dok razlučni vjerovnik ne može pokrenuti ovršni postupak protiv dužnika, već svoje pravo može ostvarivati samo u stečajnom postupku.

Ovrha radi ostvarenja tražbina prema stečajnoj masi koje nisu zasnovane pravnom radnjom stečajnoga upravitelja nije dopuštena šest mjeseci od otvaranja stečajnoga postupka. Radilo bi se o privremenom moratoriju koji ima za cilj da se omogući konsolidacija stečajnog postupka i stečajne mase⁸¹ pa se na šest mjeseci odgađa namirenje tražbina vjerovnika stečajne mase koje nisu nastale radnjom stečajnog upravitelja.

Pored navedenih osnovnih pravnih posljedica Stečajnim zakonom su propisane i pravne posljedice (1) kojima prava dužnikovih tijela, odnosno dužnika pojedinca prelaze na stečajnog upravitelja,⁸²(2) podjela imovine prave zajednice,⁸³ (3) skupna šteta,⁸⁴ (4) prijebor,⁸⁵ (5) dužnost obavješćivanja i suradnje.⁸⁶

2.5.3. Ispunjenje pravnih poslova

---

izgradnjom zida i septičke jame, nije zapreka za nastavak postupka te daljnja utvrđenja zahtjeva o kojima govori prvostupanjski sud su suvišna i nisu razlog za odbijanje zahtjeva tužitelja u odnosu na tuženika 3.“

⁷⁹ čl. 166. Stečajnog zakona

⁸⁰ čl. 168. Stečajnog zakona

⁸¹ Mihajlo Dika, Pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka, Narodne novine, 2002. str. 19. Ovo pravilo se ne primjenjuje 1. obveze stečajne mase iz dvostrano obveznoga ugovora koje je stečajni upravitelj odlučio ispuniti, 2. obveze iz trajnoga obveznog odnosa za vrijeme nakon prvoga roka u kojemu je stečajni upravitelj mogao otkazati ugovor, 3. obveze iz trajnoga obveznog odnosa ako je stečajni upravitelj primio protučinidbu u korist stečajne mase.

⁸² čl. 159. Stečajnog zakona

⁸³ čl. 164. Stečajnog zakona

⁸⁴ čl. 172. Stečajnog zakona

⁸⁵ čl. 174. do 176. Stečajnog zakona

⁸⁶ čl. 177., 178., 180. Stečajnog zakona

Od pravnih posljedica vezanih za ispunjenje pravnih poslova, a sadržanih u IV. 2. Stečajnog zakona potrebno je istaknuti ugovore o radu, prestanak prava radnika na suodlučivanje te prestanak punomoći.

Otvaranje stečajnog postupka poseban je opravdani razlog za otkaz ugovora o radu.⁸⁷

Zakon o radu propisuje u kojim taksativno navedenim slučajevima, poslodavac može uz prethodnu suglasnost radničkog vijeća donijeti pojedine odluke.⁸⁸ Otvaranjem stečajnog postupka prestaju prava radnika na suodlučivanje, a sporazumi s radničkim vijećem ne obvezuju stečajnog upravitelja.⁸⁹

Daljnja bitna pravna posljedica otvaranja stečajnog poslova je prestanak punomoći dužnika koja se odnosi na imovinu koja ulazi u stečajnu masu danom otvaranja stečajnog postupka. Dakle, nakon otvaranja stečajnog postupka prestaje punomoć koju je uprava dužnika dala odvjetniku. Isto tako zaključenjem stečajnog postupka prestaje punomoć odvjetniku dana od strane stečajnog upravitelja pa u nastavku postupka radi naknadne diobe potrebno je izdati novu punomoć radi zastupanja stečajne mase.⁹⁰

2.5.4. Pobijanje pravnih radnji stečajnog dužnika

Otvaranjem stečajnog postupka nad dužnikom prestaje mogućnost pobijanja pravnih radnji i općim pravilima Zakona o obveznim odnosima⁹¹ i primjenjuju se pravila iz odredbi članka 198. do 215. Stečajnog zakona.

2.6. Načini završetka stečajnog postupka

2.6.1. Istovremeno otvaranje i zaključenje stečajnog postupka

Ako prije otvaranja stečajnoga postupka sud utvrdi da imovina dužnika koja bi ušla u stečajnu masu nije dovoljna ni za namirenje troškova toga postupka ili je neznatne vrijednosti, donijet će rješenje o otvaranju i zaključenju stečajnog postupka, ako osobe koje imaju pravni interes za provedbom stečajnoga postupka da u roku od 15 dana uplate predujam za namirenje troškova prethodnoga i otvorenoga stečajnog postupka.⁹² Ovo pravilo je posljedica načela ekonomičnosti jer se zbog nedostatka imovine ne može ostvariti cilj stečajnog postupka.

Isto tako će se otvoriti i zaključiti skraćeni stečajni postupak, ako osobe ovlaštene za zastupanje dužnika po zakonu u roku od 15 dana ne podnesu popis imovine i obveza dužnika ili ako iz toga popisa proizlazi da dužnik ima imovinu koja nije dostatna za namirenje predvidivih troškova stečajnoga postupka te ako u roku od 45 dana nijedan vjerovnik ne predloži otvaranje stečajnoga postupka i ne predujmi sredstva za namirenje troškova postupka, smatrat će se da je dužnik nesposoban za plaćanje.⁹³

---

⁸⁷ vidi pod 3.3.7.

⁸⁸ čl. 151. Zakona o radu

⁸⁹ čl. 192. Stečajnog zakona

⁹⁰ čl. 196. Stečajnog zakona

⁹¹ Narodne novine broj 35/2005, 41/2008, 125/2011, 78/2015, 29/2018, 126/2021, 114/2022, 156/2022, članci 66. do 71.

⁹² 132. Stečajnog zakona

⁹³ čl. 431. Stečajnog zakona

I u jednom i drugom slučaju, ako se naknadno pronađe imovina koja ulazi u stečajnu masu, a znatnije je vrijednosti može se nastaviti stečajni postupak radi naknadne diobe.

Pravila o pokretanju novih postupaka i prekidu postupaka u tijeku vrijede i kod otvaranja i zaključenja stečajnog postupka.

2.6.2. Obustava i zaključenje stečajnog postupka

Nakon što se stečajni postupak otvori jer dužnik ima neku imovinu, ali ona nije dostatna za namirenje troškova stečajnog postupka, odnosno namirenje ostalih obveza stečajne mase, stečajni postupak se obustavlja i zaključuje.⁹⁴

U ovim slučajevima ispitane su prijavljene tražbine i unovčena je imovina za djelomično ili u cijelosti namirenje troškova stečajnog postupka i ostalih obveza stečajne masa, ali nema daljnjih sredstava za namirenje tražbina stečajnih vjerovnika.

Pravila o pokretanju novih postupaka i prekidu postupaka u tijeku vrijede i kod otvaranja i zaključenja stečajnog postupka.

I u ovim slučajevima može se nastaviti stečajni postupak radi naknadne diobe, ako se za to ispune pretpostavke.⁹⁵

2.6.3. Zaključenje stečajnog postupka

2.6.3.1. Zaključenje stečajnog postupka i likvidacija pravne osobe

Kada je unovčena cjelokupna imovina dužnika, namireni troškovi stečajnog postupka i stale obveze stečajne mase te djelomično ili u cijelosti namireni stečajni vjerovnici, nakon završnog ročišta i završne diobe, zaključuje se stečajni postupak.⁹⁶

Međutim i u ovom slučaju moguća je naknadna dioba, odnosno nastavak stečajnog postupka, ako se za to ispune pretpostavke.

I ovdje vrijede ista pravila o pokretanju postupaka protiv dužnika ili nastavka postupaka protiv dužnika.

2.6.3.2. Zaključenje stečajnog postupka s oslobođenjem dužnika pojedinca od preostalih obveza

Kod dužnika pojedinca, za razliku od pravne osobe vrijede posebna pravila, nakon zaključenja stečajnog postupka. On može podnijeti prijedlog za oslobođenje od preostalih obveza pa će se nakon zaključenja stečajnog postupka, provesti postupak oslobođenja od preostalih obveza koji traje tri godine.

Ako dužnik pojedinac ne bi podnio ovakav prijedlog ili njegov prijedlog ne bi bio prihvaćen stečajni vjerovnici mogu nakon zaključenja stečajnoga postupka protiv dužnika pojedinca neograničeno ostvarivati svoje preostale tražbine. Stečajni vjerovnici čije su tražbine utvrđene i koje dužnik nije osporio na ispitnom ročištu, mogu protiv dužnika pokrenuti postupak ovrhe na temelju rješenja kojim je njihova

---

⁹⁴ čl. 293. i 294. Stečajnog zakona

⁹⁵ čl. 289. Stečajnog zakona

⁹⁶ čl. 286. Stečajnog zakona

tražbina utvrđena. S neosporenom tražbinom izjednačena je tražbina osporavanje koje nije uspjelo.⁹⁷

2.6.3.3. Zaključenje stečajnog postupka prihvaćanjem stečajnog plana

Prihvaćanje i potvrda stečajnog plana jedan je od načina završetka stečajnog postupka u kojem je naviše zastupljeno načelo autonomije vjerovnika, jer oni mogu kroz stečajni plan odustati od strogih pravila unovčenja imovine dužnika i redoslijeda namirenja vjerovnika. Naravno ta autonomija nije neograničena jer sud ispituje valjanost predloženog stečajnog plana i u konačnici odlučuje o potvrdi stečajnog plana prihvaćenog od strane vjerovnika.

Potvrđeni stečajni plan djeluje prema svim sudionicima od pravomoćnosti pa tako i na parnične postupka radi osporenih tražbina. Prema načelu jednakog postupanja prema svim sudionicima pa tako i stečajnim vjerovnicima osporenih tražbina, u parničnom postupku ti vjerovnici ne mogu zahtijevati veća prava namirenja i uvjete namirena tražbina od onih koji su određeni stečajnim planom za određenu skupinu vjerovnika. Drugim riječima ne mogu zahtijevati namirenje tražbine u većem postotku od onog koji je određen stečajnim planom.

Na osnovi pravomoćnoga rješenja o potvrdi stečajnoga plana stečajni vjerovnici čije su tražbine utvrđene i koje na ispitnom ročištu dužnik nije osporio mogu pokrenuti postupak ovrhe protiv dužnika. S neosporenom tražbinom izjednačena je i ona čije je osporavanje otklonjeno. Ovo pravilo primjenjuje se i na ovrhu protiv treće osobe, ako je rješenjem o potvrdi stečajnog plana utvrđeno da je preuzela jamstvo za ispunjenje stečajnoga plana, osim ako pritom nije pridržala pravo prigovora prethodne tužbe.⁹⁸

2.7. Upis stečajne mase u sudski registar

Stečajnim zakonom izričito je propisano kada se stečajna masa upisuje u sudski registar. Stečajna masa se u sudski registar u pravilu upisuje u slučaju kada nositelj imovine koja čini stečajnu masu više ne postoji, odnosno kada je stečajni postupak zaključen.

U slučaju kada se nad stečajnim dužnikom otvori stečajni postupak tada se u sudski registar upisuje rješenje o otvaranju stečajnog postupka po nalogu suda koji provodi stečajni postupak. Dužniku, kao subjektu upisa u sudski registar dodaje se naznaka „u stečaju“.⁹⁹

Sve do brisanja dužnika kao pravne osobe iz sudskog ili drugog registra ili zaključenja stečajnog postupka nad imovinom dužnika pojedinca, neće se u sudski registar upisivati stečajna masa.

Stečajna masa upisuje se u sudski registar kada se ne provodi nastavak stečajnog postupka i kada se provodi nastavak stečajnog postupka.

---

⁹⁷ čl. 287. Stečajnog zakona, Rješenje o utvrđenim tražbinama u postupku nad imovinom dužnika pojedinca ima svojstvo ovršne isprave, dok takvo svojstvo nema rješenje o utvrđenim tražbinama u stečajnom postupku nad pravnom osobom.

⁹⁸ čl. 343. Stečajnog zakona

⁹⁹ Tako bi trebalo biti i kod upisa podataka u obrtni ili drugi registar

Nakon zaključenja stečajnoga postupka zbog nedostatnosti stečajne mase za namirenje troškova prethodnog i stečajnog postupka,¹⁰⁰ stečajni upravitelj može u ime i za račun stečajne mase unovčiti imovinu dužnika i prikupljenim sredstvima namiriti nastale troškove stečajnoga postupka, a neiskorišteni iznos uplatiti u Fond za namirenje troškova stečajnoga postupka.

Međutim, da bi stečajni upravitelj mogao unovčavati imovinu dužnika u sudski registar se treba upisati stečajna masa. Pri upisu stečajne mase u sudski registar Ministarstvo financija - Porezna uprava će po službenoj dužnosti odrediti i dodijeliti osobni identifikacijski broj stečajnoj masi.

U konkretnom slučaju ne donosi se rješenje o nastavku stečajnog postupka po pravilima za naknadnu diobu, nego se donosi rješenje o upisu stečajne mase u sudski registar po članku 133. stavak 2. Stečajnog zakona

Stečajna masa upisat će se u sudski registar ako se ostvare pretpostavke za nastavljanje postupka radi naknadne diobe.¹⁰¹ Radi se o nastavljanju stečajnog postupka ako se nakon završnog ročišta ostvare pretpostavke da se zadržani iznosi podijele stečajnim vjerovnicima, iznosi koji su isplaćeni iz stečajne mase vrate u masu ili pronađe imovina koja ulazi u stečajnu masu.

Ta imovina je stečajna masa i na nju se na odgovarajući način primjenjuju odredbe Stečajnog zakona o stečajnom dužniku i njegovim tijelima. U ime i za račun te mase mogu se voditi sporovi. Stečajna masa je nositelj prava vlasništva i drugih prava.

Stečajna masa upisuje se u sudski registar na temelju rješenja suda o nastavku stečajnog postupka i upisu stečajne mase u sudski registar. Pri upisu stečajne mase u sudski registar Ministarstvo financija - Porezna uprava po službenoj će dužnosti odrediti i dodijeliti osobni identifikacijski broj stečajnoj masi

Ako bi se nakon obustave ili obustave i zaključenja stečajnog postupka stekli uvjeti za provedbu nastavka stečajnog postupka radi naknadne diobe, trebalo bi se donijeti rješenje o nastavku stečajnog postupka i upisu stečajne mase u sudski registar.¹⁰²

Odredbom članka 438. Stečajnog zakona propisani su podaci koji se upisuju u sudski registar za stečajnu masu: 1. matični broj subjekta, 2. osobni identifikacijski broj, 3. naziv, koji se određuje tako da sadržava riječi »stečajna masa iza« i tvrtku odnosno naziv stečajnoga dužnika, 4. sjedište, koje se određuje prema adresi stečajnoga upravitelja, 5. ime i prezime stečajnoga upravitelja, njegov osobni identifikacijski broj i adresa prebivališta, 6. datum i broj rješenja kojim je određen upis stečajne mase u sudski registar, 7. rješenje o brisanju.

Stečajna masa briše se iz sudskoga registra na temelju rješenja suda pri tome će sud donijeti rješenje o brisanju stečajne mase po službenoj dužnosti nakon pravomoćnosti rješenja o zaključenju stečajnoga postupka.

Ako se nakon zaključenja stečajnog postupka nad stečajnom masom ponovno nađe imovina pravne osobe koja je prestala postojati zaključenjem stečajnog

---

¹⁰⁰ Čl. 132. st. 2 Stečajnog zakona. Županijski sud u Osijeku u Gž R 408/2019 zauzeo je stajalište da ne postoji pravni slijednik brisane pravne osobe nakon zaključenja stečajnog postupka, ako stečajna masa nije upisana u sudski registar.

¹⁰¹ Čl. 289. Stečajnog zakona, PŽ-2929/21 sud je odbio upis stečajne mase u sudski registar samo iz razloga što se vodi parnični postupka u kojem je dužnik stranka u postupku.

¹⁰² Čl. 302. Stečajnog zakona

postupka, u registar se upisuje stečajna masa s prethodno određenim matičnim brojem subjekta, osobnim identifikacijskim brojem i nazivom.¹⁰³

3. Utjecaj predstečajnog postupka na parnični postupak pred općinskom sudovima

3.1. Dopuštenost tužbe protiv predstečajnog dužnika

3.1.1. Općenito

Parnični postupak je redovni put pravne zaštite spornih građanskopravnih odnosa. U tom smislu Zakon o parničnom postupku uređuje da sudovi po pravilima parničnog postupka raspravljaju i odlučuju u sporovima o osnovnim pravima i obvezama čovjeka i građanina, o osobnim i obiteljskim odnosima građana te u radnim, trgovačkim, imovinskim i drugim građanskopravnim sporovima, osima ako zakonom nije za neke od tih sporova određeno da o njima sud rješava po pravilima kojeg drugog postupka. U pravilu se parnični postupak primjenjuje uvijek kad god na temelju izričitog zakonskog propisa (ili s obzirom na prirodu pravnog odnosa) nije predviđen neki drugi izvanparnični (ovršni ili stečajni) postupak.¹⁰⁴

Parnični postupak se pokreće tužbom¹⁰⁵ što znači da je tužba parnična radnja koja je s jedne strane djelo stranačke dispozicije, a s druge strane radnja usmjerena na iniciranje određene procesne djelatnosti suda. Dopustivost tužbe ocjenjuje se po pravilima građanskog procesnog prava, a kada je riječ o predstečaju i stečaju i po pravilima predstečajnog i stečajnog procesnog prava. U tom smislu dopustivost tužbe protiv predstečajnog i stečajnog dužnika treba se ocjenjivati i po pravilima Stečajnog zakona.

Promjenama Stečajnog zakona iz 2022. godine propisano da vjerovnici na koje predstečajni postupak utječe, mogu svoje tražbine prema dužniku ostvarivati samo u predstečajnom postupku.¹⁰⁶ Iz ove odredbe proizlazi da neosigurani vjerovnici na čije tražbine predstečajni postupak utječe ne mogu u parničnom postupku ostvarivati svoju tražbinu već tražbinu trebaju najprije prijaviti u predstečajnom postupku i namirivati se u skladu s planom restrukturiranja. Tek ako se tražbina ospori, dopušteno je podnošenje tužbe, odnosno predložiti nastavak parničnog postupka.

3.1.2. Neosigurani vjerovnik kao tužitelj

Neosigurani vjerovnici čije tražbine su nastale do otvaranja predstečajnog postupka, osim radnika i prijašnjih radnika, trebaju prijaviti tražbinu u predstečajnom postupku i sudjelovati u prihvaćanju plana restrukturiranja, da bi njihova tražbina bila namirena u predstečajnom postupku. Međutim, odredbom članka 62. st. 1. Stečajnog zakona propisano je i da se tražbina vjerovnika koji svoju tražbinu nije prijavio u

¹⁰³ Čl. 37. a st. 3. Zakona o sudskom registru

¹⁰⁴ Siniša Triva, Mihajlo Dika, *Građansko parnično procesno pravo*, knjiga, VII. izmijenjeni i dopunjeno izdanje, Narodne novine, 2004., str. 53.

¹⁰⁵105 čl. 185. Zakona o parničnom postupku

¹⁰⁶ Čl. 39. Stečajnog zakona

predstečajnom postupku, premda je uredno obaviješten o njegovom otvaranju, može namiriti tražbinu samo na način, u rokovima i pod uvjetima koje predviđa predstečajni plan restrukturiranja za tražbine skupine vjerovnika kojoj bi dotični vjerovnik pripadao da je prijavio tražbinu.

Dakle, u predstečajnom postupku bi bila dopuštena tužba protiv predstečajnog dužnika u slučaju kada se ospori tražbina neosiguranog vjerovnika i u slučaju kada ta tražbina ne bi bila osporena, ali nije prijavljena. Kako se parnica protiv predstečajnog dužnika može pokrenuti u roku od osam dana od pravomoćnosti rješenja o potvrdi plana restrukturiranja, odnosno pravomoćnosti rješenja o obustavi predstečajnog postupka, parnica bi bila dopuštena samo kada bi se ostvarile te pretpostavke.

3.1.3. Radnici kao tužitelji

Radnici sa svojim tražbinama iz radnog odnosa u bruto iznosu nisu sudionici predstečajnog postupka stoga oni pred nadležnim općinskim radnim sudom mogu podnijeti tužbu radi ostvarivanja svoje tražbine neovisno je li predstečajni postupak otvoren ili nije.

Pored toga predstečajni postupak ne utječe na pojedinačna i kolektivna prava radnika koja proizlaze iz domaćeg radnog prava i radnog prava Europske unije, kao što su sljedeća: 1. pravo na kolektivno pregovaranje i industrijske akcije, 2. pravo na obavješćivanje i savjetovanje: obavješćivanje radnika o najnovijem i mogućem razvoju djelatnosti poduzeća ili pogona i njegovu gospodarskom položaju, kako bi mogli dužnika obavijestiti u vezi sa situacijom poslovanja i potrebi da se razmotre mehanizmi restrukturiranja, obavješćivanje radnika o svakom postupku preventivnog restrukturiranja koji bi mogao utjecati na zapošljavanje, isplatu plaće i sve buduće isplate radnicima, uključujući mirovine, radnika i savjetovanje s njima u vezi s planovima restrukturiranja prije nego što oni budu podneseni na prihvata vjerovnicima ili na potvrdi sudu. Ako su planom restrukturiranja predviđene mjere koje dovode do promjena u organizaciji rada ili ugovora o radu s radnicima, te mjere podliježu odobrenju radnika.¹⁰⁷

3.1.4. Izlučni vjerovnik kao tužitelj

Izlučni vjerovnik sudjeluje u predstečajnom postupku samo ako na to izričito pristane.¹⁰⁸

Ako bi nadležni sud dobio tužbu izlučnog vjerovnika na izlučenje predmeta izlučnog prava, trebao bi prethodno provjeriti položaj izlučnog vjerovnika u predstečajnom postupku, odnosno je li on sudionik predstečajnog postupka ili nije pa bi tužba bila dopuštena tek ako bi bila u skladu s planom restrukturiranja, ako je izlučni vjerovnik sudionik plana restrukturiranja.

3.1.5. Razlučni vjerovnik kao tužitelj

Kako i u stečajnom postupku tako i u predstečajnom postupku, različno pravo nije predmet ispitivanja u predstečajnom postupku, međutim, prava razlučnih vjerovnika mogu se ograničiti planom restrukturiranja i bez njihove suglasnosti. Stoga bi tužba razlučnog vjerovnika protiv predstečajnog dužnika bila dopuštena samo ako razlučni vjerovnik nije sudionik predstečajnog postupka, jer tada predstečajni

¹⁰⁷ Čl. 66. st. 6. i 7. Stečajnog zakona

¹⁰⁸ Vidi 2.3.4.

postupka ne utječe na njegova prava. U protivnom bi tužba bila dopuštena samo u skladu s planom restrukturiranja, zavisno od promjene položaja razlučnog vjerovnika.

Ako se razlučni vjerovnik odrekao razlučnog prava tada ima položaj neosiguranog vjerovnika i tada za njega vrijede pravila koja vrijede za neosigurane vjerovnike.

3.1.6. Vjerovnici tražbina nastalih nakon otvaranja predstečajnog postupka kao tužitelji

U stečajnom postupku to bi bili vjerovnici stečajne mase, međutim kako se radi o predstečajnom postupku, radi se o vjerovnicima koji nisu sudionici predstečajnog postupka i njihova tužba protiv predstečajnog dužnika je dopuštena pred nadležnim sudom.

3.2. Atrakcija nadležnosti

Kao i u slučaju stečajnog postupka tako i u slučaju predstečajnog postupka dolazi do atrakcije nadležnosti za parnice pokrenute nakon otvaranja predstečajnog postupka za ostvarivanje tražbine vjerovnika na koji predstečajni postupak utječe, a čije su tražbine osporene. Mjesna nadležnost trgovačkog suda nije posebno propisana kao što je to slučaj sa stečajnom postupkom.

Do atrakcije stvarne nadležnosti dolazi u sporovima koji su pokrenuti prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja predstečajnog postupka. Takvi postupci se prekidaju kad nastupe pravne posljedice otvaranja predstečajnog postupka i nastavljaju i dovršavaju pred sudovima pred kojima se vodi predstečajni postupak.¹⁰⁹ Sud pred kojim je u tijeku parnični postupak donosi, najprije rješenje kojim utvrđuje da je postupak prekinut, a nakon što se ispune uvjeti za nastavak postupka, rješenje kojim se oglašava stvarno nadležnim i ustupa predmet sudu koji provodi predstečajni postupak.

Za razliku od stečajnog postupka kada uvijek dolazi do atrakcije stvarne nadležnosti (osim u radnim sporovima) u predstečajnom postupku dolazi do atrakcije nadležnosti samo u odnosu na tražbine ili prava na koja predstečajni postupak utječe. To bi značilo da bi sud kojem je podnesena tužba protiv predstečajnog dužnika trebao najprije ocijeniti kakav položaj tužitelj ima u predstečajnom postupku pa tek nakon toga nastaviti raspravljanje o podnesenoj tužbi.

3.3. Prekid postupka

Kako je bitno razlikovati tražbine na koje predstečajni postupak utječe i tražbine na koje ne utječe pri podnošenju tužbi, tako se danom otvaranja predstečajnog postupka prekidaju parnični postupci protiv dužnika u vezi s tražbinama na koje predstečajni postupak utječe.¹¹⁰

Da bi se parnični postupak u tijeku prekinuo potrebno je da (1) je dužnik pasivno legitimiran i (2) da se radi o tražbinama na koje predstečajni postupak utječe. Dakle, za razliku od posljedica otvaranja stečajnog postupka, posljedica otvaranja

¹⁰⁹ Čl. 34.b t. 5. reč. 2. Zakona o parničnom postupku

¹¹⁰ Čl. 68. st. 1. Stečajnog zakona. Druge parnice se ne prekidaju.

predstečajnog postupka ne utječe na sve parnice u kojima dužnik sudjeluje kao stranka.

Prekinuti parnični postupci mogu se nastaviti kada se za to ostvare zakonom propisane pretpostavke.¹¹¹

Sud koji nije stvarno nadležan za rješavanja spora, treba se nakon nastavka postupka oglasiti stvarno nenadležnim i predmet ustupiti nadležnom trgovačkom sudu, ako se radi o tražbini na koju predstečajni postupak utječe.

4. Utjecaj predstečajnog postupka na ovršni postupak pred općinskim sudovima

4.1. Odnos prestečajnog i ovršnog postupka

Ovršni postupak je postupak prisilne individualne naplate tražbina dužnikovih vjerovnika. On je u pravilu dvostranački postupak kojemu je cilj ostvarivanje tražbine ovrhovoditelja utvrđenoj u ovršnoj ispravi iz pojedinačnih dijelova imovine dužnika. Predstečajni postupak je dobrovoljni postupak s ciljem uređivanja pravnog položaja dužnika i njegovog odnosa prema vjerovnicima, sprječavanje nesposobnosti plaćanja i održavanja dužnikove djelatnosti. Radi ostvarivanja cilja predstečajnog postupka potrebno je, u pojedinim slučajevima i u određenim razdobljima, isključiti djelomično ili u cijelosti ovršni postupak. Međutim, isključenje pokretanja ovrhe i provedbe ovrhe te osiguranja ne odnosi se na sve vjerovnika predstečajnog dužnika, kao što je to slučaj kod stečajnog postupka. U slučaju provođenja predstečajnog postupka, Stečajni zakon, čak ne dopušta niti samom dužniku tražiti određivanje privremene mjere zabrane ovrhe i osiguranja na njegovim računima od dana podnošenja prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka do dana otvaranja predstečajnog postupka.¹¹²

Važno je navesti da se zabrana ovrhe i osiguranja te prekidi tih postupka odnosi samo na one postupke ovrhe i osiguranja koje su pokrenuti protiv predstečajnog dužnika.

Zabrana se ne odnosi na postupke u kojima je predstečajni dužnik predlagatelj osiguranja ili ovrhovoditelj, kao što je to slučaj u stečajnom postupku u kojem stečajni upravitelj otvaranjem stečajnog postupka stječe prava tijela stečajnog dužnika i zastupa stečajnog dužnika. U predstečajnom postupku povjerenik takvih ovlasti nema.

4.2. Zabrana ovrhe i osiguranja

4.2.1. Zabrana ovrhe i osiguranja, u predstečajnom postupku zavisi o tome utječe li ili ne utječe predstečajni postupak na pojedine tražbine i postupke, te o kojoj vrsti vjerovnika predstečajnog dužnika se radi.

4.2.2. Prava izlučnih vjerovnika

---

¹¹¹ Vidi 2.5.4.

¹¹² Čl. 30. Stečajnog zakona

Izlučni vjerovnici nisu sudionici predstečajnog postupka, osim u slučaju ako izričito i dobrovoljno pristanu na to.¹¹³ Izlučni vjerovnik daje izjavu o pristanku ili uskrati pristanka izdvajanja predmeta na koje se odnosi njegovo izlučno pravo. U slučaju kada bi izlučni vjerovnik da izjavu da pristaje da se predmet izlučnog prava ne izdvaja radi provedbe plana restrukturiranja, ne bi mu bilo dopušteno pokretanje ovršnog postupka vezanog za taj predmet, pa bi ovršni sud morao voditi računa o tome na koji način je uređen položaj izlučnog vjerovnika u predstečajnom postupku.

Ako izlučni vjerovnik nije sudionik predstečajnog postupka on ovršni postupak može pokrenuti protiv predstečajnog dužnika pred nadležnim ovršnim sudom kao da predstečajnog postupka nema.

4.2.3. Prava razlučnih vjerovnika

Razlučni vjerovnici mogu biti sudionici predstečajnog postupka i bez njihove suglasnosti, što je već ranije rečeno. Ako bi se razlučni vjerovnik odrekao razlučnog prava, tada bi u predstečajnom postupku izgubio položaj razlučnog vjerovnika i stekao bi položaj neosiguranog vjerovnika. Ako se razlučni vjerovnik ne bi odrekao razlučnog prava tada ne bi bio sudionik predstečajnog postupka, osim ako se planom restrukturiranja ne zadire u njegovo pravo. U tom slučaju, kao i izlučni vjerovnik, razlučni vjerovnik bi mogao pred nadležnom ovršnim sudom pokrenuti ovršni postupak radi namirenja svoje tražbine. Međutim, ako bi predstečajni dužnik tijekom postupka, u pravnom lijeku ili tijekom postupka osiguranja istaknuo da je izlučni ili razlučni vjerovnik sudionik predstečajnog postupka i da plan restrukturiranja zadire u njihov prava tada bi ovršni sud trebao ispitati postojanje pretpostavki za dopuštenost ovrhe odnosno osiguranja.¹¹⁴

4.2.4. Prava neosiguranih vjerovnika

Predstečajni postupak utječe na sve tražbine neosiguranih vjerovnika nastale do otvaranja predstečajnog postupka, osim tražbina uređenih pravilom iz odredbe članka 66. stavak 1. i 2. Stečajnog zakona.

Neosigurani vjerovnici su dužni prijaviti tražbinu u predstečajnom postupku pa i u slučaju kada se ta tražbina zasniva na ovršnoj ispravi.¹¹⁵ Otvaranjem predstečajnog postupka, isključena je mogućnost pokretanja ovršnog postupka radi namirenja tražbine ove vrste vjerovnika.

Izričito je propisana zabrana pokretanja novih ovršnih postupka i postupaka osiguranja u vezi s tražbinama na koje predstečajni postupak utječe.

Zabrana provođenja ovrhe traje 120 dana. Prije isteka tog roka sud u predstečajnom postupku može na zahtjev dužnika, vjerovnika ili povjerenika produžiti trajanje zabrane provedbe ovršnih postupaka i postupaka osiguranja dva puta za daljnjih 90 dana, pod uvjetom da je postignut relevantan napredak u pregovorima o planu restrukturiranja i da je navedena zabrana nužna radi ostvarivanja plana restrukturiranja. Zahtjev za produljenje roka mora se podnijeti najkasnije 15 dana prije isteka roka zabrane provedbe ovrhe ili postupka osiguranja. Na prijedlog dužnika, vjerovnika ili povjerenika sud će ukinuti zabranu provedbe ovršnih

¹¹³ Čl. 66. st. 5. Stečajnog zakona

¹¹⁴ Tako Županijski sud u Splitu Gž Ovr-205/2019 Treba ispitati zadire li plan restrukturiranja na razlučno pravo

¹¹⁵ Čl. 39. Stečajnog zakona

postupaka i postupaka osiguranja ako postane očito da dio vjerovnika koji bi mogli spriječiti donošenje plana restrukturiranja ne podupire nastavak pregovora te će obustaviti predstečajni postupak.¹¹⁶ Ova zabrana se odnosi i na pokretanje novih postupka i na postupke koji su bili u tijeku danom otvaranja predstečajnog postupka.

4.2.5. Prava radnika i prijašnjih radnika

Radnici i prijašnji radnici nisu sudionici predstečajnog postupka pa su toga ovlašteni pokrenuti ovršni postupak ili postupak osiguranja pred ovršnim sudom.

4.3. Prekid i nastavak ovršnog postupka i postupka osiguranja

Postupci ovrhe i osiguranja koje su prije otvaranja predstečajnog postupka protiv dužnika pokrenuli neosigurani vjerovnici prekidaju se po zakonu. I u ovom slučaju vrijede ista pravila o zabrani ovrhe 120 dana koja se navedena kod pokretanja novih ovršnih postupaka i postupaka osiguranja.¹¹⁷

Međutim, ako su ovršni postupci i postupci osiguranja prekinuti, a sud o produljenju roka za daljnjih 90 dana ne izvijesti Financijsku agenciju o produljenju trajanja zabrane provedbe ovršnih postupaka i postupaka osiguranja prije isteka 120 dana odnosno daljnjih 90 dana, Financijska agencija će nastaviti s provedbom ovrhe na novčanim sredstvima po računu dužnika na temelju osnova za plaćanje koje je prestala izvršavati od primitka rješenja o otvaranju predstečajnoga postupka.¹¹⁸ Dakle, Financijska agencija po službenoj dužnosti provodi zabranu ovrhe u trajanju od 120 dana od dana otvaranja predstečajnog postupka i ako od stečajnog suda ne dobije obavijest o produljenju nastavit će se provođenjem ovrhe i u slučaju tražbina neosiguranih vjerovnika.

Nakon što se donese pravomoćno rješenje o potvrdi plana restrukturiranja, ovršni sud će nastaviti prekinuti postupak i donijeti rješenje o obustavi ovršnog postupka ili postupka osiguranja, ako su planom restrukturiranja obuhvaćene tražbine vjerovnika u pogledu kojih se vodi ovršni postupak odnosno postupak osiguranja.

Ako se predstečajni postupak pravomoćno obustavi, ovršni sud će donijeti rješenje o nastavku postupka i nastaviti provedbu ovrhe.

U ovršnom postupku nema atrakcije nadležnosti zbog otvaranja predstečajnog postupka.

4.4. Postupanje Financijske agencije

Radi ostvarivanja cilja predstečajnog postupka, važna je i uloga Financijske agencije prilikom postupanja s osnovama za plaćanje. Stečajni zakon predvidio je tri osnovne situacije o postupanju Financijske agencije (1) s osnovama za plaćanje nakon otvaranja predstečajnog postupka, (3) s osnovama za plaćanje nakon obustave predstečajnog postupka i (3) s osnovama za plaćanje nakon pravomoćnosti rješenja o potvrdi plana restrukturiranja.

¹¹⁶ Čl. 68.st. 2. Stečajnog zakona

¹¹⁷ Vidi 5.2.4.

¹¹⁸ Čl.68. st. 3. Stečajnog zakona

U prvom slučaju Financijska agencija prestaje izvršavati sve osnove za plaćanje evidentirane u Očevidniku redoslijeda osnova za plaćanje na teret dužnika, osim obračuna neisplaćene plaće, naknade plaće i otpremnine, osnova za plaćanje koje se odnose na tražbine sadašnjih i prijašnjih radnika dužnika iz radnog odnosa u bruto iznosu, zahtjeva za prisilnu naplatu u postupku osiguranja radničkih tražbina, rješenja nadležnog tijela o privremenom osiguranju naplate u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće, osnova za plaćanje koje se odnose na uzdržavanje djeteta i osnova za plaćanje koje se odnose na mjere osiguranja u kaznenom postupku. Radi se o tražbinama vjerovnika nastalim prije otvaranja predstečajnog postupka.¹¹⁹

Ako je tražbina nastala nakon otvaranja predstečajnog postupka, a odnosi se na naknadu štete pretrpljene zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, naplatu tražbine po osnovi namjerno počinjene nedopuštene radnje, radi naplate novčane kazne izrečene za kazneno ili prekršajno djelo i troškove kaznenoga ili prekršajnog postupka ili radi tražbine koja je nastala nakon otvaranja predstečajnoga postupka, tada vjerovnik takve tražbine može zatražiti od povjerenika da naloži Financijskoj agenciji da nastavi s provedbom ovrhe po toj osnovi za plaćanje odnosno da provede ovrhu na novčanim sredstvima po računu dužnika sukladno posebnom zakonu.¹²⁰

Naprijed navedene tražbine nastale nakon otvaranja predstečajnog postupka kao i tražbine za uzdržavanje koje proizlaze iz obiteljskog odnosa, braka ili tazbinskog srodstva ili naplate tražbine koja nije proizašla iz obavljanja ili nije vezana uz obavljanje djelatnosti dužnika pojedinca, vjerovnik može ostvarivati u ovršnom postupku ako zatraži od povjerenika da naloži Financijskoj agenciji da nastavi s provedbom ovrhe po toj osnovi za plaćanje odnosno da provede ovrhu na novčanim sredstvima po računu dužnika sukladno posebnom zakonu.¹²¹

Razlučni vjerovnik čije se razlučno pravo temelji na založnom pravu stečenom pljenidbom novčane tražbine po računu dužnika provedbom ovrhe na novčanim sredstvima po računu, nakon utvrđenja njegova položaja kao razlučnoga vjerovnika za taj iznos tražbine, može zatražiti od povjerenika da naloži Financijskoj agenciji da nastavi s provedbom ovrhe po toj osnovi za plaćanje za iznos koji je zaplijenjen s računa dužnika do otvaranja predstečajnoga postupka.¹²²

Radi provedbe predstečajnog postupka predviđeno je da od dana primitka rješenja o otvaranju predstečajnoga postupka do dana primitka pravomoćnoga rješenja o obustavi predstečajnoga postupka, pravomoćnoga rješenja kojim se potvrđuje plan restrukturiranja ili do isteka roka zabrane provedbe ovršnih postupaka i postupaka osiguranja¹²³ Financijska agencija osnove za plaćanje neće upisivati u Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje niti po njima postupati, osim ako se radi o naprijed navedenim tražbinama za namirenje kojih se vjerovnik obraća povjereniku te u slučaju primitka obračuna neisplaćene plaće, naknade plaće i otpremnine, osnova za plaćanje koje se odnose na tražbine sadašnjih i prijašnjih radnika dužnika iz radnog odnosa u bruto iznosu, zahtjeva za prisilnu naplatu u postupku osiguranja radničkih tražbina, rješenja nadležnog tijela o privremenom osiguranju naplate u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće, osnova za plaćanje koje se odnose na mjere osiguranja u kaznenom postupku i osnova za plaćanje koje se odnose na uzdržavanje djeteta. Dakle, za vrijeme trajanja

¹¹⁹ Čl. 69. st. 1. Stečajnog zakona

¹²⁰ Čl. 69. st. 2. Stečajnog zakona

¹²¹ Čl. 69. st. 3. Stečajnog zakona

¹²² Čl. 69. st. 4. Stečajnog zakona

¹²³ 120 dana i daljnjih 90 dana

predstečajnog postupka vjerovnici tražbina nastalih nakon otvaranja predstečajnog postupku ne mogu putem Financijske agencije ostvarivati tražbinu na računu dužnika.

U drugom slučaju, Financijska agencija nakon obavijesti o pravomoćnosti obustave predstečajnog postupka nastavlja s provedbom ovrhe po računu dužnika na temelju osnova za plaćanje koje je prestala izvršavati od primitka rješenja o otvaranju predstečajnog postupka¹²⁴

U trećem slučaju Financijska agencija neće nastaviti s provedbom ovrhe na novčanim sredstvima po računu dužnika na temelju osnova za plaćanje koje je prestala izvršavati od primitka rješenja o otvaranju predstečajnoga postupka, a eventualno zaplijenjena sredstva po tim osnovama za plaćanje oslobodit će i omogućiti dužniku raspolaganje istima.¹²⁵ Tražbine s osnova: obračuna neisplaćene plaće, naknade plaće i otpremnine, osnova za plaćanje koje se odnose na tražbine sadašnjih i prijašnjih radnika dužnika iz radnog odnosa u bruto iznosu, zahtjeva za prisilnu naplatu u postupku osiguranja radničkih tražbina, rješenja nadležnog tijela o privremenom osiguranju naplate u slučaju blokade računa poslodavca zbog nemogućnosti prisilne naplate neisplaćene plaće odnosno naknade plaće, osnova za plaćanje koje se odnose na uzdržavanje djeteta, osnova za plaćanje koje se odnose na mjere osiguranja u kaznenom postupku, osnova za plaćanje za koje je povjerenik potvrdio da se ovrha treba provesti jer se radi o tražbini na koju predstečajni postupak ne utječe, Financijska agencija će evidentirati u Očevidnik redoslijeda osnova za plaćanje iako su primljena nakon pravomoćne potvrde predstečajnog plana.¹²⁶

5. Utjecaj stečajnog postupka na parnični postupak pred općinskim sudovima

5.1. Dopuštenost tužbe protiv stečajnog dužnika

5.1.1. Općenito

Kako je izričito propisano da stečajni vjerovnici mogu svoje tražbine prema dužniku ostvarivati samo u stečajnom postupku, proizlazilo bi da ostali dužnikovi vjerovnici (izlučni, razlučni i vjerovnici stečajne mase) mogu svoje tražbine ostvarivati i izvan stečajnog postupka. To bi nadalje značilo da je za ostvarivanje određene tražbine dopušteno podnijeti tužbu protiv dužnika nakon što je otvoren stečajni postupak. Da bi se utvrdilo radi li se o dopuštenoj tužbi protiv stečajnog dužnika potrebno je prethodno utvrditi radi ostvarivanja koje tražbine je parnica pokrenuta. Drugim riječima treba utvrditi koji položaj vjerovnik takve tražbine ima u stečajnom postupku pa tek nakon toga ocijeniti je li tužba dopuštena ili nije.

5.1.2. Stečajni vjerovnik kao tužitelj

---

¹²⁴ Čl. 70. Stečajnog zakona. Iznimka je slučaj kada jer predstečajni postupak obustavljen jer je dužnik ispunio sve svoje obveze.

¹²⁵ Čl. 71. st. 1. Stečajnog zakona

¹²⁶ Čl. 71. st. 2. Stečajnog zakona

Stečajni vjerovnici su dužni prijaviti tražbinu u novčanoj vrijednosti stečajnom upravitelju nakon što je otvoren stečajni postupak i nakon što ih sud pozove podnijeti prijavu rješenjem o otvaranju stečajnog postupka. Propuste li stečajni vjerovnici prijaviti tražbinu nakon poziva suda gube pravo na namirenje tražbine upravo iz razloga što svoju tražbinu mogu ostvariti samo u stečajnom postupku.

Ovo pravilo se ne odnosi na radnike i prijašnje radnike dužnika iz razloga što prijavu tražbine za njih vrši stečajni upravitelj sastavljajući popis tražbina radnika i prijašnjih radnika u bruto i neto iznosu.

Ako bi radnik prijavio tražbinu nakon roka, a stečajni upravitelj nije na popis tražbina uvrstio njegovu tražbinu, ne bi se mogla odbaciti prijava tražbine kao nepravovremena, jer je stečajni upravitelj propustio u popis tražbina svrstati tu tražbinu.¹²⁷

Temeljem naprijed navedenih pravila stečajnog prava tužba koju podnese stečajni vjerovnik protiv stečajnog dužnika nakon otvaranja stečajnog postupka, nije dopuštena i sud kojemu je podnesena, trebao bi ju odbaciti. Pri tome bi sud trebao utvrditi postojanje pretpostavki koje su odlučne da bi se tužba odbacila, a koje bi se sastojale u slijedećem: (1) da se radi o tražbini koja se može iskazati u novčanom iznosu, (2) da je tražbina vjerovnika nastala prije otvaranja stečajnog postupka, (3) da je tužba podnesena nakon nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka i (4) da je tuženik stečajni dužnik.

Sud bi dopuštenost tužbe protiv stečajnog dužnika trebao ispitivati u fazi pripremanja glavne rasprave, budući da se u toj fazi utvrđuje postojanje procesnih pretpostavki od kojih zavisi dopustivost raspravljanja i odlučivanja o glavnoj stvari. Prethodno ispitivanje tužbe obavlja se na osnovi podataka sadržanih u tužbi i činjenica koje su sudu poznate¹²⁸ pa kako sudu treba biti poznato da je nad tuženikom otvoren stečajni postupak (rješenje o otvaranju stečajnog postupka objavljuje se na mrežnoj stranici e-Oglasna ploča sudova)¹²⁹ sud bi već u ovoj fazi parničnog postupka mogao odbaciti tužbu. Ako sud ne bi na temelju podataka kojima raspolaže mogao definitivno odlučiti o postojanju pretpostavki za odbačaj tužbe, trebao bi nastaviti postupak kao da su procesne pretpostavke ispunjene, a odluku o pitanjima o kojima nije mogao odmah odlučiti mogao bi donijeti naknadno nakon što dobije odgovor na tužbu ili tijekom glavne rasprave.

Važno bi bilo ukazati da sudovi kada prime ovakvu tužbu ne bi mogli rješenjem utvrditi prekid postupka iz razloga što je pravilima parničnog postupka propisano da se prekida samo parnični postupak koji je bio u tijeku u vrijeme kada su nastupile pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka.¹³⁰ Kako je tužba podnesena nakon otvaranja stečajnog postupka ne bi bila ispunjena osnovna pretpostavka za prekid postupka - da je postupak već bio u tijeku.

U praksi bi se mogle pojaviti i situacije da stečajni vjerovnik koji je podnio prijavu tražbine u stečajnom postupku podnesene tužbu sudu prije nego je njegova tražbina ispitana na ispitnom ročištu ili prije nego je upućen u parnicu rješenjem stečajnog suda. Stečajni vjerovnik svoju tražbinu ostvaruje u stečajnom postupku na način da se u tom postupku njegova tražbina utvrđuje, a namiruje diobama, zavisno od pritjecanja gotovinskih sredstava. Ako se tražbina u stečajnom postupku utvrdi, stečajni vjerovnik ne bi imao niti pravni interes pokretati parnicu radi ostvarivanja

---

¹²⁷ Vidi bilješku uz 65.

¹²⁸ čl. 15. st. 2. Zakona o parničnom postupku

¹²⁹ čl. 129. st. 3. Stečajnog zakona

¹³⁰ čl. 212. st. 5. Zakona o parničnom postupku

tražbine niti bi mu tužba bila dopuštena, jer nije upućen na parnicu. Okolnost da je u stečajnom postupku utvrđena tražbina stečajnog vjerovnika u iznosu i visini kako je ona prijavljena u tom postupku, u stvari, je zapreka vođenju parničnog postupka jer se u pravilu radi o presuđenoj stvari. Ovakvo mišljenje opravdava i stečajno pravilo da samo stečajni vjerovnici osporene tražbine mogu pokrenuti parnicu u roku od osam dana od dana upućivanja u parnicu, odnosno primitka drugostupanjske odluke.¹³¹

Stoga, niti tužba stečajnog vjerovnika osporene tražbine ne bi bila dopuštena ako bi bila podnesena prije nego što ga je sud uputio na parnicu. Stečajni vjerovnik čija je tražbina osporena u stečajnom postupku može građanskopravnu zaštitu pred parničnim sudom zahtijevati samo podnošenjem tužbe na utvrđenje da je njegova tražbina osnovana¹³². Radi se o tzv. incidentalnoj tužbi na utvrđenje kojom sud ovlašćuje stečajnog vjerovnika na pokretanje parnice. Pretpostavke podnošenja ovakve tužbe propisane su stečajnim pravilima tako da bi se tužba magla podnijeti (1) samo nakon primitka rješenja o upućivanju u parnicu i (2) samo u roku od osam dana od dana primitka predmetnog rješenja. Kako je rok za podnošenje tužbe zakonski rok to bi se moglo zaključiti da bi se tužba na utvrđenje podnesena nakon proteka tog roka smatrala nepravodobnom pa bi parnični sud takvu tužbu trebao odbaciti nakon prethodnog ispitivanja (*arg.* 282. ZPP).¹³³

Stečajni vjerovnici neovisno radi li se o radnicima ili prijašnjim radnicima ili ostalim vjerovnicima, ako su im tražbine osporene mogu prema dužniku ostvarivati samo deklaratorni tužbeni zahtjev na temelju osnove, u iznosu i u isplatnom redu kako je ono naznačeno u prijavi ili na ispitnom ročištu.¹³⁴

Tijekom parničnog postupka stečajni vjerovnik kao tužitelj bi mogao smanjiti tužbeni zahtjev, ali ako bi povećao tužbeni zahtjev tada taj zahtjev ne bi bio pravovremeno podnesen budući da je protekao rok od osam dana za pokretanje parnice.

Učinak pravomoćne odluke u parničnom postupku nije mogućnost pokretanja ovršnog postupka, budući da se stečajni vjerovnik može namirivati samo u stečajnom postupku i to diobama. Stoga stečajni vjerovnik koji uspije u parnici, odnosno stečajni vjerovnik čije je osporavanje u parnici otklonjeno može samo tražiti ispravak tablica prijavljenih tražbina i sudjelovati u diobama.¹³⁵

U slučaju da je osporena tražbina za koju postoji ovršna isprava, na parnicu se upućuje osporavatelj da dokaže osnovanost svog osporavanja. Osporavatelj može biti drugi stečajni vjerovnik, stečajni upravitelj te dužnik pojedinac.

5.2. Izlučni vjerovnik kao tužitelj

Izlučno pravo temelji se najčešće na pravu vlasništva, ali se može temeljiti i na kojoj drugoj pravnoj osnovi (ugovoru o zakupu, najmu posudbi i sl.). Bitno je da predmet izlučenja ne spada u dužnikovu imovinu koja čini stečajnu masu. Pravo na izlučenje ima onaj koji po bilo kojoj osnovi ima zahtijevati da mu se stvar preda.

---

¹³¹ čl. 267. Stečajnog zakona

¹³² čl. 266. st. 1. i 2. i 270. Stečajnog zakona

¹³³ *arg.* 282. Zakona o parničnom postupku

¹³⁴ čl. 270. Stečajnog zakona. Tako Vrhovni sud RH Revt 96/11, Županijski sud u Zagrebu GŽ R 74/2022

¹³⁵ čl. 271. Stečajnog zakona

Izlučni vjerovnik ne treba prijaviti tražbinu jer nije stečajni vjerovnik pa tijela stečajnog postupka nisu ovlaštena odlučivati o priznavanju ili nepriznavanju izlučnog prava. Međutim, zbog što bolje zaštite izlučnog prava Stečajnim zakonom je predviđeno da su izlučni vjerovnici dužni obavijestiti stečajnog upravitelja o svom izlučnom pravu, pravnoj osnovi izlučnog prava i označiti predmet na koji se njihovo pravo odnosi, odnosno u obavijesti označiti koju naknadu zahtijevaju ako je izlučno pravo u međuvremenu otuđeno.

Kako se izlučnih vjerovnika ne tiče stečaj, oni svoje pravo na izdvajanje predmeta ostvaruju prema pravilima koja važe za ostvarivanje tog prava izvan stečajnog postupka. Izlučni vjerovnik u pravilu treba podnijeti zahtjev stečajnom upravitelju radi predaje svoje stvari koja ne pripada stečajnoj masi. U slučaju da stečajni upravitelj odbije zahtjev izlučnog vjerovnika, izlučni vjerovnik svoja prava može ostvariti samo u parničnom postupku, a ne u stečajnom postupku.¹³⁶

5.3. Razlučni vjerovnik kao tužitelj

Razlučni vjerovnici su u pravilu, vjerovnici koji imaju pravo na odvojeno namirenje iz određenih dijelova stečajne mase na kojem su to pravo ostvarili. Imovina stečajnog dužnika na kojoj je zasnovano razlučno pravo jest imovina koja ulazi u stečajnu masu, ali se ona smatra tzv. posebnom imovinom iz koje se namiruje razlučni vjerovnik. Stečajni vjerovnici se iz te imovine mogu namiriti samo u slučaju ako se namirenjem tražbine razlučnog vjerovnika ostvari višak.¹³⁷ Pojedini vjerovnici stečajne mase se iz te imovine mogu namiriti samo kroz obračun troškova stečajnog upravitelja.¹³⁸

Da bi postojalo razlučno pravo, moraju biti ispunjenje ove pretpostavke:

1. da vjerovnik ima novčanu tražbinu ili tražbinu kojoj je vrijednost izražena u novcu prema stečajnom dužniku (tada je razlučni vjerovnik ujedno i stečajni vjerovnik) ili trećoj osobi (u tom slučaju razlučni vjerovnik nije i stečajni vjerovnik), 2. da je tražbina osigurana založnim ili s njim izjednačenim pravom, 3. da je založno ili s njim izjednačeno pravo valjano stečeno na osnovi pravnog posla, sudske odluke ili zakona, 4. da je stjecanje razlučnog prava pravodobno u smislu odredbe članka 168. Stečajnog zakona, 5. da je založno pravo ili s njim izjednačeno pravo stečeno na stvari ili pravu koji ulaze u stečajnu masu (da je ostvareno na imovini dužnika).¹³⁹

Razlučno pravo nije predmet ispitivanja u stečajnom postupku, međutim ako razlučni vjerovnik kojemu je dužnik i osobno odgovoran prijavi i tražbinu tada je ta tražbina predmet ispitivanja na ispitnom ročištu i može biti osporena, što bi dovelo u pitanje postojanje razlučnog prava.

Otvaranje stečajnoga postupka nema utjecaja na pravo razlučnih vjerovnika da se odvojeno namire iz predmeta stečajne mase na kojem imaju zasnovano razlučno pravo. Međutim razlučni vjerovnik pravo namirenja svoje tražbine može ostvariti samo u stečajnom postupku, o čemu će biti riječi u poglavlju o utjecaju stečajnog postupka na ovršni postupak.

¹³⁶ Visoki trgovački sud Republike Hrvatske, PŽ-1271/08-3 od 10. studenog 2009.

¹³⁷ čl. 249. st. 1. t. 3. Stečajnog zakona

¹³⁸ čl. 254. Stečajnog zakona

¹³⁹ Tako i Eraković, *Učinci stečaja na parnični i ovršni postupak likvidacije trgovačkog društva*, objavljeno na web stranici www.vsrh.hr/CustomPages/.../AErakovic-Ucinci_stecaja_na_parnicni.do...

Ipak ako bi različni vjerovnik iz nekog razloga podnio tužbu protiv stečajnog dužnika ona bi bila dopuštena.

5.4. Vjerovnik stečajne mase kao tužitelj

Tražbine vjerovnika stečajne mase ne potpadaju pod režim koji vrijedi za tražbine stečajnih vjerovnika. To znači da se ne prijavljuju, ne ispituju na ispitnom ročištu, ne razvrstavaju u isplatne redove i ne namiruju diobama nakon pristizanja gotovinskih sredstava.

Vjerovnik stečajne mase može protiv stečajnog dužnika podnijeti tužbu s kondemnatornim tužbenim zahtjevom, ako za svoju tražbinu nema ovršnu ispravu.

Već smo ranije ukazali da radnici stečajnog dužnika mogu imati dva različita položaja u stečajnom postupku: vjerovnika stečajne mase i stečajnog vjerovnika.

Da bi sud ocijenio dopuštenost tužbe radnika, najprije bi trebao utvrditi može li radnik kao tužitelj tražbinu po osnovi radnog odnosa koja je predmet tužbenog zahtjeva, ostvarivati kao stečajni vjerovnik ili kao vjerovnik stečajne mase. O tome ovisi postojanje njegove obveze podnošenja prijave tražbine u stečajnom postupku, odnosno ostvarivanje tražbine izvan stečajnog postupka, posljedično tomu i dopustivost tužbe.¹⁴⁰

6. Atrakcija nadležnosti

6.1. Atrakcija stvarne nadležnosti

Zakonom o sudovima propisana je stvarna nadležnost trgovačkih sudova da odlučuju o prijedlozima za otvaranje stečajnog postupka i da provode stečajne postupke.¹⁴¹ Pored nadležnosti propisane Zakonom o sudovima nadležnost trgovačkih sudova propisana je i Zakona o parničnom postupku. Pravilima parničnog postupka uređena je nadležnost sudova suditi u sporovima u kojima je stranka osoba nad kojom je otvoren stečajni postupak.

Trgovački sudovi u sporovima u kojima je stranka osoba nad kojom je otvoren stečajni postupak bez obzira na svojstvo druge stranke te u sporovima povodom stečaja. Iznimku čine pravila o isključivoj nadležnosti u sporovima iz radnog odnosa.¹⁴² Za suđenje u sporovima nastalim povodom prava iz radnih odnosa isključivo su nadležni općinski sudovi. Zbog toga otvaranjem stečajnog postupka ne bi došlo do atrakcije nadležnosti, već bi se takav postupak, nakon što je prekinut, nastavio provoditi pred općinskim sudom.¹⁴³ Isto tako bi općinski sud bio nadležan i za

¹⁴⁰ VTS, Pž-245/11 od 1. veljače .2011.

¹⁴¹ Narodne novine broj 28/13, 33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20, 21/22, 60/22, 16/23, čl. 21. t.3.

¹⁴² Čl. 34. Zakona o parničnom postupku

¹⁴³ Kada je predmet raspravljanja i odlučivanja pred općinskim sudom radnikov imovinskopравни zahtjev prema dužniku, trebalo bi voditi računa o pravilima stečajnog prava koja uređuju nastavak prekinutog parničnog postupka (članka 269. Stečajnog zakona), dopuštenosti tužbenog zahtjeva (članak 270. Stečajni zakona) te općoj pretpostavci dopuštenosti ostvarivanja tražbine protiv stečajnog dužnika u parničnom postupku propisane odredbom člana 167. Stečajnog zakona. Naime, stečajni vjerovnik svoju tražbinu može ostvarivati samo u stečajnom postupku, što bi značilo da parnični

rješavanje takvog spora i kada je tužba podnesena nakon otvaranja stečajnog postupka.

Temeljem navedenog pravila trgovački sudovi postaju stvarno nadležni za sve sporove (izuzetak su radni sporovi) koji se pokreću nakon otvaranja stečajnog postupka u kojem kao stranka sudjeluje stečajni dužnik bez obzira na svojstvo druge stranke.¹⁴⁴ Time dolazi do atrakcije stvarne nadležnosti trgovačkih sudova za sve buduće sporove (koji se pokreću nakon otvaranja stečajnog postupka) po personalnom kriteriju. Odlučan je trenutak donošenja rješenja o otvaranju stečajnog postupka. Pokretanje stečajnog postupka i donošenje rješenja o pokretanju prethodnog postupka nemaju utjecaja na stvarnu nadležnost. Trgovački sud postaje stvarno nadležan i za sve sporove (osim radnih sporova) koji nastaju povodom stečaja, neovisno tko su stranke u postupku. U pitanju je atrakcija stvarne nadležnosti po kauzalnom kriteriju. Ako stečajni upravitelj ili koji od stečajnih vjerovnika ospori tražbinu drugom stečajnom vjerovniku, stečajni sudac će vjerovnika osporene tražbine uputiti na parnicu protiv stečajnog dužnika radi utvrđivanja osporene tražbine.¹⁴⁵ Ako za osporenu tražbinu postoji ovršna isprava, sud će na parnicu uputiti osporavatelja da dokaže osnovanost svoga osporavanja.¹⁴⁶ Za te incidentalne parnice, kao i za sve druge parnice nastale povodom stečajnog postupka, stvarno je nadležan trgovački sud.

Do atrakcije stvarne nadležnosti dolazi u sporovima koji su pokrenuti prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka. Takvi postupci se prekidaju kad nastupe pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka i nastavljaju i dovršavaju pred sudovima pred kojima se vodi stečajni postupak.¹⁴⁷ Sud pred kojim je u tijeku parnični postupak donosi, najprije rješenje kojim utvrđuje da je postupak prekinut, a nakon što se ispune uvjeti za nastavak postupka, rješenje kojim se oglašava stvarno nadležnim i ustupa predmet sudu koji provodi stečajni postupak.

6.2. Atrakcija mjesne nadležnosti

Atrakcija mjesne nadležnosti obuhvaća sporove koji su nastali u tijeku i u povodu stečajnog postupka iz čega se može zaključiti da je trgovački sud isključivo mjesno nadležan za sporove koji nastaju nakon otvaranja stečajnog postupka i da do atrakcije mjesne nadležnosti ne bi dolazilo u odnosu na sporove koji su bili pokrenuti prije pokretanja stečajnog postupka. Stečajni postupak se provodi od trenutka podnošenja prijedloga za otvaranje stečajnog postupka, pa bi se mogao izvući zaključak da do atrakcije stvarne nadležnosti dolazi otvaranjem stečajnog postupka, a do atrakcije mjesne nadležnosti već pokretanjem tog postupka.¹⁴⁸

---

postupak kao sredstvo ostvarivanja pravne zaštite nije dopušten ako stečajni vjerovnik nije tražbinu prijavio u stečajnom postupku i ako mu tražbina u tom postupku nije ispitana i osporena.

¹⁴⁴ Tako Vrhovni sud RH Gr 1 423/2015

¹⁴⁵ Čl. 266. st. 1. Stečajnog zakona

¹⁴⁶ Čl. 266. st. 4. Stečajnog zakona

¹⁴⁷ Čl. 34.b t. 5. reč. 2. Zakona o parničnom postupku

¹⁴⁸ Tako bi se npr. Trgovački sud u Osijeku mogao temeljem odredbe članka 20. st. 2. ZPP-a oglasiti mjesno nenadležnim i predmet ustupiti Trgovačkom sudu u Zagrebu, ako je ovom podnesen prijedlog za otvaranje stečajnog postupka nad jednom od parničnih stranaka. Sud kojem je predmet ustupljen ne bi se mogao oglasiti mjesno nenadležnim zbog toga što je prijedlog za otvaranje stečajnog postupka odbačen ili odbijen (arg. iz čl. 15. st. 2. Zakona o parničnom postupku).

Pravila o isključivoj mjesnoj nadležnosti odnose se i na slučajeve kada je nad objema parničnim strankama otvoren stečajni postupak. U takvom slučaju isključivo je mjesno nadležan sud pred kojim je protiv jedne od stranaka prije otvoren stečajni postupak.¹⁴⁹ Iznimno, u takvom slučaju će biti isključivo mjesno nadležan sud na čijem se području nalazi sjedište stečajnog dužnika, ako se radi o sporovima o izlučnim i razlučnim pravima, o postojanju ili nepostojanju tražbina prema stečajnom dužniku, o postojanju obveza stečajne mase te o pobijanju pravnih radnji stečajnog dužnika.¹⁵⁰

Pravila o atrakciji stvarne i mjesne nadležnosti primjenjuju se i u slučaju stečaja nad pravnom osobom i nad imovinom dužnika pojedinca s time da u odnosu na dužnika pojedinca postoji i određena specifičnost. Do atrakcije nadležnosti ne bi došlo u sporovima u kojima bi kao stranka sudjelovao dužnik pojedinac, a koji bi se ticali njegovih osobnih odnosa, odnosno prava i obveza koji se ne tiču i nisu zahvaćeni stečajnim postupkom.¹⁵¹ Ako bi nakon otvaranja stečajnog postupka nad imovinom dužnika bila podnesena tužba radi uzdržavanja, o postojanju ili nepostojanju braka, o utvrđivanju očinstva ili materinstva i sl., do atrakcije stvarne i mjesne nadležnosti trgovačkih sudova ne bi došlo jer se radi o njegovim osobnim odnosima za koje sporove je utvrđena isključiva nadležnost općinskih sudova.¹⁵² (34. ZPP).

7. Prekid postupka

7.1. Općenito

Otvaranjem stečajnog postupka prekidaju se po zakonu (*ex lege*) svi parnični postupci u kojima je dužnik sudjelovao kao stranka u postupku. Prekid postupka ima za cilj da se privremeno gotovo sasvim zaustavi razvoj parnice zbog zakonom predviđene objektivne spriječenosti suda ili neke druge stranke da u njoj sudjeluje sve dok se ponovo ne uspostavi procesna ravnoteža koja će svim subjektima omogućiti normalnu aktivnost.¹⁵³ Otvaranjem stečajnog postupka prava tijela dužnika pravne osobe prestaju i prelaze na stečajnog upravitelja, a i prava dužnika pojedinca na upravljanje i raspolaganje stečajnom masom. Punomoć dužnika koja se odnosi na imovinu koja ulazi u stečajnu masu prestaje otvaranjem stečajnog postupka. Stoga dužnik nije u mogućnosti poduzimati parnične radnje, a stečajnom upravitelju koji zastupa dužnika treba ostaviti vrijeme da se upozna s radnjama koje su do tada poduzete.¹⁵⁴

Postupak se prekida bez obzira nad kojom je parničnom strankom otvoren stečajni postupak i bez obzira na predmet spora. Iako sporovi o osobnim odnosima

---

¹⁴⁹ Čl. 63.a. st. 1. Zakona o parničnom postupku

¹⁵⁰ Čl. 63.a st. 2. Zakona o parničnom postupku

¹⁵¹ Osobna prava su subjektivna, neimovinska prava koja pravni poredak priznaje nekoj osobi glede njegovih osobnih, neimovinskih dobara i mogućnosti njihove zaštite kao privatnih prava. Na ostvarivanje ovih prava ne utječe otvaranje stečajnog postupka, kao što stečajni postupak ne utječe na osobne odnose dužnika pojedinca, odnosno one odnose koji nisu proizašli iz obavljanja djelatnosti.

¹⁵² Čl. 34. Zakona o parničnom postupku

¹⁵³ Tako Triva, Dika u op.cit. u bilj. 104. str. 557.

¹⁵⁴ Tako i Eraković, op.cit. u. bilj. 139

dužnika pojedinca nisu sporovi o imovini koja ulazi u stečajnu masu i takvi bi se sporovi trebali prekinuti da bi se provjerilo tiču li se ti sporovi stečajne mase ili ne.

Kada se u stranačkoj ulozi pojavljuje više procesnih subjekata (suparničara) na prekid postupka bi utjecala pravna priroda suparničarstva. U slučaju jedinstvenog suparničarstva,¹⁵⁵ postupak bi se prekinuo u odnosu na sve suparničare, jer se spor može riješiti samo na jednak način prema svima. U slučaju materijalnih suparničara postupak bi se prekinuo između suparničara nad kojim je otvoren stečajni postupak i druge strane. U tom bi slučaju sud trebao razdvojiti predmete i postupak nastaviti između tužitelja i tuženika nad kojim nije otvoren stečajni postupak.¹⁵⁶

Rješenje o prekidu postupka donosi prvostupanjski sud i u slučaju kada je predmet po izjavljenoj žalbi u postupku pred drugostupanjskim sudom.¹⁵⁷ Protiv rješenja kojim se utvrđuje ili određuje prekid postupka dopuštena je posebna žalba.

Za vrijeme trajanja prekida parnica se ne gasi no sud u pravilu, ne može poduzimati radnje u postupku. Svi rokovi zakonski i sudski prestaju teći. Parnične radnje koje je jedna od stranaka poduzela za vrijeme dok traje prekid postupka nemaju prema drugoj stranci pravnog učinka. Njihov učinak nastaje tek nakon što postupak bude nastavljen. Pravne posljedice prekida nastupaju istodobno prema objema strankama parničnog postupka.¹⁵⁸ Kako zbog posljedice otvaranja stečajnog postupka do prekida dolazi po sili zakona, u slučaju da je sud nakon otvaranja stečajnog postupka, ne znajući za prekid, poduzeo neku parničnu radnju u odluci u kojoj deklarira nastupanje prekida postupka trebao bi oglasiti poduzetu radnju nevažećom.¹⁵⁹

Iako je u slučaju nastupanja pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka nad parničnom strankom postupak prekinut nastupom te pravne posljedice, a ne odlukom suda, sud bi trebao donijeti rješenje kojim se utvrđuje da je ta činjenica nastala. Ovo iz razloga što strankama treba omogućiti da izjavljivanjem žalbe protiv rješenja dovedu u pitanje njegovu pravilnost i zakonitost.

Rješenje o prekidu postupka dostavlja se strankama u postupku prema općim pravilima dostave sudskih pismena. U slučaju kada se postupak prekida radi nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka nad imovinom dužnika pojedinca, rješenje o prekidu postupka bi bilo nužno dostaviti i dužniku pojedincu i stečajnom upravitelju.¹⁶⁰ Dužniku pojedincu bi se omogućilo izjavljivanje žalbe protiv tog rješenja zbog toga što se parnica može vodi o pravu na koje stečajni postupak ne utječe.

Kada je riječ o parnicama u tijeku, potrebno je razlikovati dvije pravne situacije u kojima se dužnik pojavljuje kao stranka u postupku i koje preuzima stečajni upravitelj kao zastupnik dužnika.

7.2. Preuzimanje i nastavljanje parnice

Stečajnim zakonom propisane su dvije situacije kada se preuzimaju i nastavljaju parnice koje su bile u tijeku prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog

---

¹⁵⁵ Čl. 201. Zakona o parničnom postupku

¹⁵⁶ Umješlač nije stranka u postupku pa prekid postupka ne nastupa ako je nad umješlačem otvoren stečajni postupak.

¹⁵⁷ Čl. 218. Zakona o parničnom postupku

¹⁵⁸ Čl. 214. Zakona o parničnom postupku

¹⁵⁹ Tako i Triva, Dika, op. cit. u bilj. 104. str. 560.

¹⁶⁰ Čl. 88. t. 3. Stečajnog zakona

postupka nad parničnom strankom. Prava situacije je preuzimanje i nastavljanje parnica o imovini koja ulazi u stečajnu masu i druga je situacija preuzimanje i nastavak parnica o osporenoj tražbini stečajnog vjerovnika

7.2.1. Preuzimanje i nastavljanje parnica o imovini koja ulazi u stečajnu masu

Parnice o imovini koja ulazi u stečajnu masu su prije svega parnice o određenom imovinskom pravu koje ulazi ili bi trebalo ulaziti u stečajnu masu. Takve parnice se prekidaju, i nastavljaju nakon što ih preuzme stečajni upravitelj u ime i za račun stečajnog dužnika. Dužnik bi u takvim parnicama mogao biti u procesnoj ulozi tužitelja (aktivne parnice) ili tuženika (pasivne parnice). Ako bi se radilo o aktivnim parnicama, stečajni upravitelj bi imao obvezu preuzeti i nastaviti te parnice. Ako bi se radilo o parnicama znatnije vrijednosti stečajni upravitelj bi imao obvezu pribaviti suglasnost odbora vjerovnika, odnosno skupštine vjerovnika ako odbor vjerovnika nije osnovan.¹⁶¹ Međutim, ako takvu suglasnost ne bi pribavio to ne bi utjecalo na valjanost poduzete radnje stečajnog upravitelja.¹⁶²

Ova obveza i dužnost stečajnog upravitelja temelji se na jednoj od njegovih glavnih dužnosti u stečajnom postupku, a to je unovčiti, odnosno naplatiti s pažnjom dobrog gospodara stvari i prava dužnika koje ulaze u stečajnu masu. To podrazumijeva i preuzimanje parnica o imovini koja ulazi ili bi ulazila u stečajnu masu. Stoga, stečajni upravitelj također preuzima i parnice ako se one tiču izlučenja nekog predmeta stečajne mase, odvojenog namirenja ili obveza stečajne mase.

7.2.2. Preuzimanje i nastavak parnica o tražbinama stečajnih vjerovnika

Parnice o tražbinama stečajnih vjerovnika također se prekidaju po samom zakonu otvaranjem stečajnog postupka, ali se nastavljaju samo u slučaju osporavanja tražbine u stečajnom postupku, kako je ranije navedeno. Tužitelj u parnici koja je pokrenuta prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom (dužnikom) treba stečajnom upravitelju prijaviti tražbinu. U prijavi stečajni vjerovnik treba navesti sud pred kojim se vodi parnica s naznakom broja spisa.¹⁶³

U praksi se često događa da stečajni upravitelj ovako prijavljenu tražbinu osporava samo iz razloga što već teče parnica. Ovakav razlog ne bi trebao biti dovoljan, jer se stečajni upravitelj o svim prijavljenim tražbinama pa i ovoj tražbini, na ispitnom ročištu treba određeno izjasniti.¹⁶⁴ Kako stečajni vjerovnik treba uz prijavu tražbine dostaviti isprave koje dokazuju osnovanost tražbine (npr. ugovor, račun i sl.), stečajni upravitelj bi trebao ispitati osnovanost same tražbine kada ju osporava neovisno o tome je li o tražbini teče parnica. Ako bi stečajni upravitelj ispitujući osnovanost tražbine utvrdio da njena osnovanost proizlazi iz dostavljenih isprava, ne bi bilo zapreke da tražbinu prizna neovisno što je prethodno tekla parnica. Argument u prilog ovog mišljenja može se naći i u tome što stečajni upravitelj može odmah nakon nastavljanja prekinute parnice priznati tužbeni zahtjev.¹⁶⁵ Time bi se, između ostalog, izbjeglo stvaranje troškova koji terete stečajnu masu.

---

¹⁶¹ Čl. 230. Stečajnog zakona

¹⁶² Čl. 234. Stečajnog zakona

¹⁶³ O postupanju s prijavljenom tražbinom vidi 3.3.6.

¹⁶⁴ Čl. 260. st. 1. Stečajnog zakona

¹⁶⁵ Čl. 165. st. 3. Stečajnog zakona

Prijedlog za nastavak prekinute parnice može staviti vjerovnik čija je tražbina osporena,¹⁶⁶ što je i razumljivo budući da je vjerovniku osporene tražbine u interesu da se ona što prije utvrdi u parničnom postupku. Ako stečajni vjerovnik propusti rok za podnošenje prijedloga za nastavak postupka, parnični sud svojim naknadnim postupanjem u smislu donošenja rješenja o nastavku prekinutog parničnog postupka po službenoj dužnosti, ne može sanirati opisane zakonske posljedice tužiteljevog propuštanja.¹⁶⁷

U slučaju da su ispunjene procesne pretpostavke za nastavak prekinute parnice, u parnici koja se nastavlja stečajni vjerovnik kao tužitelj svoj kondemnatorni tužbeni zahtjev treba izmijeniti u deklaratorni, jer u takvim incidentalnim parnicama sud utvrđuje da tražbina postoji ili ne postoji. U nastavku parnice stečajni vjerovnik ostaje stranka u parnici na strani tužitelja, ali stranka na strani tuženika treba biti stečajni dužnik (dodaje se uz naziv tuženika " u stečaju"). Tuženika u takvom slučaju zastupa stečajni upravitelj pa bi valjalo voditi računa o valjanosti ranije izdane punomoći, budući da punomoć dužnika koja se odnosi na imovinu koja ulazi u stečajnu masu, prestaje otvaranjem stečajnog postupka. Kako pravo na osporavanje tražbine imaju i stečajni vjerovnici koji su bili nazočni na ročištu za ispitivanje tražbine, u praksi su moguće situacije da stečajni upravitelj prizna tražbinu, ali je ospori drugi stečajni vjerovnik. U tom slučaju ne bi imalo smisla prisiljavati stečajnog upravitelja na preuzimanje parnice koju je u stvari priznao i određeno se izjasnio o razlozima priznavanja tražbine. U takvoj parnici pasivno je legitimiran stečajni dužnik, odnosno kao tuženika treba označiti stečajnog dužnika. Ovo stoga što vjerovnik ne ističe tražbinu prema osporavatelju, već prema stečajnom dužniku, ali dolazi do promjene u zastupanju kod stečajnog dužnika, jer stečajnog dužnika u toj parnici ne zastupa stečajni upravitelj koji je priznao tražbinu, već onaj vjerovnik koji je osporio tražbinu.¹⁶⁸ Vjerovnici - osporavatelji koji su vodili parnicu bez sudjelovanja stečajnog upravitelja mogu zahtijevati naknadu svojih troškova iz stečajne mase, ako je vođenje parnice bilo korisno za masu.¹⁶⁹ Vjerovnici - osporavatelji koji su vodili parnicu bez sudjelovanja stečajnog upravitelja dužni su naknaditi (vratiti u stečajnu masu) troškove vođenja parnice koje nije bilo korisno za masu.¹⁷⁰

7.3. Troškovi preuzetih parnica

Protivna stranka koja je uspjela u parnici, neovisno radi li se o parnici o imovini koja ulazi u stečajnu masu ili nastavku parnice na koju je upućen stečajni vjerovnik ili osporavatelj, troškove nastale do prekida postupka, kao i troškove nastale nakon prekida postupka ako stečajni upravitelj odmah nakon nastavljanja prekinute parnice prizna tužbeni zahtjev ili se odrekne tužbenog zahtjeva, može ostvariti samo kao stečajni vjerovnik. Radi se u pravilu o tražbinama nastalim do otvaranja stečajnog postupka.¹⁷¹

---

¹⁶⁶ Čl. 269. st. 2. Stečajnog zakona

¹⁶⁷ VTS, Pž-4702/11 od 19. rujna 2012. U ovom slučaju sud je odbacio tužbu jer tužitelj nije nastavio raniji parnični postupak u roku koji mu je odredio sud. Županijski sud u Zadru Gž 138/2022

¹⁶⁸ čl. 266. st. 2. Stečajnog zakona " osporavatelj tražbinu nastavlja u ime i za račun dužnika."

¹⁶⁹ čl. 271. st. 3. Stečajnog zakona

¹⁷⁰ Pravno shvaćanje usvojeno na 9. sjednici sudaca i sudskih savjetnika svih sudskih odjela Visokog trgovačkog suda Republike Hrvatske od 6. srpnja 2006.

¹⁷¹ VTS Pž-1754/2021, Županijski sud u Splitu Gž-1670/2021

U protivnom se radi o tražbinama vjerovnika stečajne mase pa protivna strana može tražbinu s osnova troškova parničnog postupka ostvarivati kao vjerovnik stečajne mase. Parnični sud o tome odlučuje kondemnatornom odlukom.

8. Utjecaj stečajnog postupka na ovršni postupak pred općinskim sudovima

8.1. Odnos stečajnog i ovršnog postupka

Ovršni kao i stečajni postupak su postupci prisilnog ostvarivanja tražbine dužnikovih vjerovnika, ali s različitim načinom ostvarivanja njihovog cilja. Ovršni postupak je postupak individualnog namirenja ovrhovoditeljeve tražbine utvrđene u ovršnoj ispravi. To je dvostranački postupak koji se sastoji od dvije faze: određivanje ovrhe i provedba ovrhe, dok je stečajni postupak skupno namirenje svih dužnikovih vjerovnika unovčenjem cjelokupne imovine dužnika i podjelom ostvarenih gotovinskih sredstva, svim dužnikovim vjerovnicima prema načelu pariteta.

Kako je stečajni postupak generalna ovrha na imovini dužnika, u pravilu paralelno ne mogu teći i ovršni i stečajni postupak. Ovršni postupak isključuje stečajni postupak u ostvarivanju prava izlučnih vjerovnici, međutim na namirenje ostalih tražbina vjerovnika stečajnog dužnika, stečajni postupak utječe.¹⁷²

8.2. Zabrana ovrhe i osiguranja

8.2.1. Mjere osiguranja i ovrhe u prethodnom postupku

Stečajnim zakonom predviđeno je donošenje određenih mjera osiguranja već u prethodnom postupku da bi se spriječilo da do donošenja odluke o prijedlogu za otvaranje stečajnog postupka nastupe takve promjene imovinskog položaja dužnika koje bi za vjerovnike mogle biti nepovoljne.¹⁷³ Radi toga sud koji vodi stečajni postupak može imenovati privremenoga stečajnog upravitelja uz odgovarajuću primjenu odredbi ovoga Zakona o izboru i imenovanju stečajnoga upravitelja, zabraniti raspolaganje imovinom dužnika ili odrediti da dužnik može raspolagati svojom imovinom samo uz prethodnu suglasnost suda ili privremenoga stečajnog upravitelja, zabraniti ili privremeno odgoditi određivanje, odnosno provedbu ovrhe ili osiguranja protiv dužnika, zabraniti isplate s računa dužnika.

Rješenje kojim se određuje zabrana raspolaganja imovinom dužnika ili određuje da dužnik može raspolagati svojom imovinom samo uz prethodnu suglasnost suda ili privremenoga stečajnog upravitelja i imenovanje privremenog stečajnog upravitelja objavljuje se na mrežnoj stranici e-oglasna ploča sudova i upisuje u registar u kojem je dužnik upisan.¹⁷⁴

---

¹⁷² Vidi Eraković op.cit. u bilj. 139

¹⁷³ Čl. 118. st. 1. Stečajnog zakona

¹⁷⁴ Čl. 120. Stečajnog zakona

O zabrani ovrhe i osiguranja, ovršni sud je dužan voditi računa po službenoj dužnosti, jer se ovrha ne može odrediti protivno navedenoj zakonskoj zabrani. Naime, Ovršnim zakonom je predviđeno da sud u povodu žalbe protiv rješenja o ovrsi po službenoj dužnosti pazi ne to je li ovršna isprava na temelju koje je doneseno rješenje o ovrsi ako je ovrsi ukinuta, poništena, preinačena ili na drugi način stavljena izvan snage, odnosno ako je na drugi način izgubila svoju djelotvornost ili je utvrđeno da je bez učinka.¹⁷⁵

Ako je ovrha određena prije zabrane donesene u stečajnom postupku, stečajni sud može zabraniti provedbu ovrhe, a ako je započela provedba, može privremeno odgoditi provedbu ovrhe. Ovim mjerama se štite prava svih vjerovnika koji se namiruju iz imovine dužnika, a ne samo individualno pravo ovrhovoditelja te onemogućava povoljnije namirenje vjerovnika stečajnog dužnika.¹⁷⁶

Zabrana ovrhe i osiguranja, nakon otvaranja stečajnog postupka zavisi o kojoj vrsti vjerovnika stečajnog dužnika se radi, kao i u slučaju dopuštenosti tužbe protiv stečajnog dužnika.

8.2.2. Prava izlučnih vjerovnika

Već je ranije navedeno da izlučni vjerovnik može svoje pravo na izdvojenje predmeta zahtijevati izvan stečajnog postupka. Na njegovo pravo stečajni postupak ne utječe, osim u slučaju ako se ne može tražiti izlučenje jer je predmet izlučnog prava otuđeno.¹⁷⁷

Razlučno i izlučno pravo nisu predmet ispitivanja u stečajnom postupku¹⁷⁸ pa su koji vodi stečajni postupak nije ovlašten odlučivati o tome postoji li ili ne izlučno pravo. O tome se odlučuje u parničnom postupku.

Ako izlučni vjerovnik već ima ovršnu ispravu može pokrenuti ovršni postupak pred stvarno i mjesno nadležnim sudu prema općim procesnim pravilima, jer u ovršnom postupku, osim u slučaju ostvarivanja tražbine razlučnog vjerovnika, nema atrakcije nadležnosti kao u parničnom postupku.¹⁷⁹

8.2.3. Prava razlučnih vjerovnika

Od stupanja na snagu Stečajnog zakona iz 2015. nakon otvaranja stečajnog postupka, razlučni vjerovnici nisu ovlašteni pokrenuti postupak ovrhe ili osiguranja.¹⁸⁰ Dakle, dolazi do atrakcije nadležnosti i razlučni vjerovnik svoje pravo na namirenje može ostvariti samo u stečajnom postupku, kao i stečajni vjerovnik.

---

¹⁷⁵ Čl. 50. st. 1. t. 3. i st. 5. Ovršnog zakona

¹⁷⁶ Čl. 84. st. 6. Ovršnog zakona „Ovrhovoditelj koji je predložio ovrhu, a nije prije stekao založno pravo, stječe zabilježbom ovrhe pravo da se iz nekretnine namiri prije osobe koja na toj nekretnini kasnije stekne založno pravo ili pravo na namirenje.“ U tom slučaju se ovrhovoditelj namiruje u cijelosti, dok se u slučaju stečaja namiruje razmjerno prema redovima prvenstva namirenja.

¹⁷⁷ Vidi 3.3.2.

¹⁷⁸ Čl. 260. st. 4. Stečajnog zakona

¹⁷⁹ Čl. 21. t. 1. Zakona o sudovima, Narodna novine broj

28/2013, 33/2015, 82/2015, 82/2016, 67/2018, 126/2019, 130/2020, 21/2022, 60/2022, 16/2023 u vezi s odredbom članka 169. st. 5. Stečajnog zakona

¹⁸⁰ Čl. 169. st. 5. Stečajnog zakona

U stečajnom postupku različni vjerovnik ima pravo podnijeti prijedlog za unovčenje nekretnine na kojoj ima različno pravo, koje unovčenje se provodi uz odgovarajuću primjene pravila ovršnog postupka o ovrsi na nekretnini.¹⁸¹

Što se tiče pokretnina i prava na kojima postoji različno pravo, oni se unovčavaju zavisno o tome tko je ovlašten na unovčenje tih predmeta. Ako stečajni upravitelj ima u posjedu pokretnu stvar na kojoj postoji različno pravo, tada on ima pravo na unovčenje te stvari uz odgovarajuću primjenu pravila ovršnog postupka ili slobodnom pogodbom. U tom slučaju pokretna stvar se prodaje u stečajnom postupku, a različni vjerovnik ima pravo na obavještenje o stanju stvari, načinu unovčenja te pravo na kamate koje teku od izvještajnog ročišta.¹⁸² Obračun troškova vrši se u skladu s odredbom članka 254. Stečajnog zakona.

Ako stečajni upravitelj nema pravo na unovčenje pokretne stvari ili tražbine, tada to pravo ima različni vjerovnik, s tim da mu se to pravo može ograničiti sudskim rokom u kojem unovčenje treba provesti.¹⁸³

8.2.4. Prava vjerovnika stečajne mase

Vjerovnici stečajne mase mogu pokrenuti postupak ovrhe na temelju ovršne isprave, ako stečajni upravitelj po dospijeću njihove tražbine nije tražbinu i namirio. Postupak se provodi po općim procesnim pravilima izvan stečajnog postupka.

Ovrha radi ostvarivanja tražbine vjerovnika stečajne mase koja nije zasnovana pravnom radnjom stečajnog upravitelja nije dopuštena šest mjeseci od otvaranja stečajnog postupka.¹⁸⁴

Zabrana se ne odnosi na tražbine zasnovane pravnom radnjom privremenog ili stečajnog upravitelja. Ne odnosi se niti na 1. obveze stečajne mase iz dvostrano obveznoga ugovora koje je stečajni upravitelj odlučio ispuniti, 2. obveze iz trajnoga obveznog odnosa za vrijeme nakon prvoga roka u kojemu je stečajni upravitelj mogao otkazati ugovor, 3. obveze iz trajnoga obveznog odnosa ako je stečajni upravitelj primio protučinidbu u korist stečajne mase.¹⁸⁵

8.2.5. Prava stečajnih vjerovnika

Nakon otvaranja stečajnog postupka pojedini stečajni vjerovnici ne mogu protiv dužnika tražiti ovrhu ili osiguranje na dijelovima imovine koja ulazi u stečajnu masu.¹⁸⁶ Razlog tome je prvenstveno to što je stečaj generalna ovrha koja isključuje individualnu ovrhu i to što stečajni vjerovnici samo u stečajnom postupku mogu ostvarivati svoje tražbine koje mogu biti zasnovane na vjerodostojnog ili drugoj ispravi te ovršnoj ispravi.

Kada je pravna osoba stečajni dužnik tada stečajni vjerovnici ne mogu niti na kojem dijelu dužnikove imovine ostvarivati ovrhu ili osiguranje. Kada Stečajni zakon govori o imovini dužnika pojedinca tada razlikujemo imovinu koja ulazi u stečajnu

---

¹⁸¹ Unovčenje brodova, brodova u gradnji, zrakoplova i drugih prava upisanih u javne knjige provodi se po istim pravilima kako se prodaju nekretnine, čl. 247. st. 8. Stečajnog zakona

¹⁸² Čl. 250., 251. i 252. Stečajnog zakona

¹⁸³ 256. Stečajnog zakona

¹⁸⁴ Čl. 170. Stečajnog zakona, radi se o tražbinama koji se odnose na radnike i prijašnje radnike i tražbine odvjetnika, koje su nastale prije otvaranja stečajnog postupka, ali s smatraju troškovima stečajnog postupka ili ostalim obvezama stečajne mase.

¹⁸⁵ Čl. 170. st. 2. Stečajnog zakona

¹⁸⁶ Čl. 169. st. 1. Stečajnog zakona

masu i onu koja ne ulazi u stečajnu masu (imovina na kojoj se prema općim pravilima ovršnog postupka ne može provesti ovrha).¹⁸⁷

Vjerovnici koji nisu stečajni vjerovnici, dakle oni koji ne prijavljuju tražbinu u stečajnom postupku nad imovinom dužnika pojedinca, nisu ovlašteni tražiti ovrhu ili osiguranje na budućim tražbinama dužnika pojedinca po osnovi njegovog radnog odnosa ili druge službe ili na njegovim tražbinama po toj osnovi tijekom stečajnog postupka. Ovo ograničenje se ne odnosi na slučaj kada se ovrha ili osiguranje zahtijeva radi naplate zahtjeva za uzdržavanje i drugih tražbina koje se mogu namiriti iz onoga dijela prihoda dužnika iz radnog odnosa iz kojeg se ne mogu namiriti tražbine drugih vjerovnika.¹⁸⁸

Stečajni vjerovnici koji imaju ovršnu ispravu moraju u stečajnom postupku podnijeti prijavu tražbine u kojoj će jasno navesti na temelju koje ovršne isprave se njihova tražbina zasniva. Ako bi stečajni upravitelj, dužnik pojedinac ili drugi stečajni vjerovnik, na ispitnom ročištu osporili takvu tražbinu, na parnicu bi bio upućen osporavatelj radi dokazivanja osnovanosti osporavanja. Dakle, stečajni vjerovnik čija tražbina se temelji na ovršnoj ispravi a koja je utvrđena ili čije osporavanje je otklonjeno, ne može pokrenuti ovršni postupak, već tražbinu ostvaruje diobama u stečajnom postupku.

8.3. Prekid i nastavak ovršnog postupka i postupka osiguranja

Otvaranjem stečajnog postupka prekidaju se postupci ovrhe i osiguranja koji su bili pokrenuti prije otvaranja stečajnog postupka neovisno o tome je li stečajni dužnik na aktivnoj ili pasivnoj strani u tim postupcima.

Kako bi trebao postupiti ovršni sud nakon utvrđenja da je danom otvaranja stečajnog postupka kao pravna posljedica nastupio prekid postupka, zavisi o vrsti ili položaju ovrhovoditelja ili predlagatelja osiguranja u stečajnom postupku. Ako se radi o ovršnom postupku ili postupku osiguranja koji je pokrenuo stečajni vjerovnik, ovršni sud najprije donosi rješenje o prekidu postupka. Kada stečajni upravitelj preuzme postupak ili ga sud na prijedlog druge strane pozove na to učini,¹⁸⁹ isti sud donosi rješenje o obustavi.¹⁹⁰

Sudovi se pogrešno ponekad oglašavaju nenadležnim i predmet ustupaju sudu pred kojim se vodi stečajni postupak. Kako u slučaju tražbina stečajnih vjerovnika temeljenih na ovršnoj ispravi nema atrakcije nadležnosti to niti sud pred kojim se vodi stečajni postupak ne može provoditi ovrhu ili osiguranja.¹⁹¹

Postupci ovrhe i osiguranja koji su pokrenuli izlučni vjerovnici također se prekidaju zbog nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka, ali te postupke nastavlja i provodi ovršni sud po pravilima ovršnog postupka,¹⁹² što znači da niti u ovom slučaju ne dolazi do atrakcije nadležnosti.

Kada se radi o postupcima ovrhe i osiguranja koji su pokrenuli razlučni vjerovnici prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka ti se

¹⁸⁷ Čl. 172. (izuzimanje od ovrhe) i čl. 173. (ograničenje ovrhe) Ovršnog zakona

¹⁸⁸ Čl. 169. st. 2. Stečajnog zakona, zaštićeni račun

¹⁸⁹ Čl. 215. Zakona o parničnom postupku

¹⁹⁰ Čl. 169. st. 3. Stečajnog zakona. Stečajni vjerovnici su dužni u roku određenim rješenjem o otvaranju stečajnog postupka prijaviti tražbinu stečajnom upravitelju.

¹⁹¹ Ovrha ili osiguranje bi se nakon nastavka postupka nastavljali pred ovršnim sudom u slučaju naplate zahtjeva za uzdržavanje ili drugih tražbina koje se mogu namiriti iz prihoda dužnika pojedinca koji ne ulazi u stečajnu masu (čl. 169. st. 2. Stečajnog zakona).

¹⁹² Čl. 169. st. 4. Stečajnog zakona

postupci također prekidaju. Oni se prekida bez obzira na to kada je ovršni postupak pokrenut, osim ako u ovršnom postupku već nije doneseno rješenje o namirenju.¹⁹³ Kako donošenjem rješenja o namirenju završava ovrha na stvarima ili pravima na kojima postoji razlučno pravo, nesvrshodno je nakon prekida postupka i nastavka postupka predmet ustupiti sudu koji provodi stečajni postupak.

Ovršni sud koji je do otvaranja stečajnog postupka provodio postupak ovrhe ili osiguranja, dužan je u roku od osam dana od dana otvaranja stečajnog postupka, rješenjem utvrditi prekid postupka, oglasiti se nenadležnim i ustupiti predmet sudu koji vodi stečajni postupak.¹⁹⁴ Žalba protiv ovog rješenja ne zadržava nastupanje pravnih učinaka rješenja. Dakle, u ovom slučaju dolazi do atrakcije nadležnosti.

Prekinute postupke ovrhe i osiguranja nastavlja sud koji vodi stečajni postupak primjenom pravila o unovčenju predmeta na kojima postoji razlučno pravo u stečajnom postupku.

Ovršne postupke i postupke osiguranja koje je prije otvaranja stečajnog postupka pokrenuo stečajni dužnik protiv svojih dužnika, nastavlja i provodi sud pred kojim su ti postupci tekli prije nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka, jer u ovom ovršnom postupku ne dolazi do atrakcije nadležnosti otvaranjem stečajnog postupka.

---

¹⁹³ Ova promjena stupila je na snagu je 31. ožujaka 2022. i primjenjuje se i na postupke u tijeku (čl. 115. st. 2. Zakona o izmjenama i dopunama Stečajnog zakona iz 2022.). Ranije uređenje je bilo da će se na postupke u tijeku primijeniti odredba čl. 169. st. 5. do 8. Stečajnog zakona, osim ako su radnje na koje se odnose započete prije stupanja na snagu Stečajnog zakona, Narodne novine 71/15

¹⁹⁴ Čl. 169. st. 7. Stečajnog zakona

VJEŽBE

Vježba 1

U ponudi odgovora može biti više točnih odgovora. Zaokružite točne odgovore.

1. Cilj predstečajnog postupka je
  - a) skupno namirenje vjerovnika predstečajnog dužnika unovčenjem njegove imovine
  - b) sklapanje nagodbe
  - c) dogovor s vjerovnicima o uređenju pravnog položaja dužnika i njegovih vjerovnika, sprječavanje nesposobnosti za plaćanje i održavanje poslovanja dužnika
  - d) rješenje odnosa s radnicima
2. U predstečajnom postupku sudjeluju
  - a) radnici i prijašnji radnici dužnika
  - b) stečajni vjerovnici
  - c) neosigurani vjerovnici
  - d) različni vjerovnici ako plan restrukturiranja zadire u njihova prava
3. Različni vjerovnici sudjeluju u predstečajnom postupku
  - a) ako se odreknu razlučnog prava
  - b) uvijek
  - c) ako daju izjavu radi pristanka odgode namirenja iz predmeta razlučnog prava
  - d) ako im je dužnik i osobno odgovoran
4. Vjerovnik osporene tražbine može u parničnom postupku zahtijevati utvrđenje tražbine
  - a) kada primi rješenje o upućivanju na parnicu
  - b) nakon pravomoćnosti potvrde plana restrukturiranja
  - c) nakon pravomoćnosti rješenje o obustavi predstečajnog postupka
  - d) nakon odbačaja prijedloga za otvaranje predstečajnog postupka
5. Predstečajni postupak utječe na
  - a) parnične, arbitražne i ovršne postupke
  - b) kaznene i porezne postupke
  - c) na parnične i ovršne postupke protiv dužnika
  - d) postupke pokrenute nakon otvaranja predstečajnog postupka
6. Izlučni vjerovnik sudjeluje u predstečajnom postupku
  - a) ako plan restrukturiranja zadire u njegova prava
  - b) ako se odrekne izlučnog prava

- c) ako na to izričito i dragovoljno pristane
  - d) ako prijavi tražbinu
7. Subjekt stečajnog postupka pred trgovačkim sudovima može biti
- a) pravna osoba
  - b) fizička osoba koja obavlja samostalnu djelatnost
  - c) općina, grad
  - d) fizička osoba koja je prestala obavljati samostalnu djelatnost
8. Vjerovnici pravne osobe u stečaju su
- a) stečajni vjerovnici
  - b) neosigurani vjerovnici
  - c) različni vjerovnici
  - d) vjerovnici stečajne mase
9. Radnici i prijašnji radnici u stečajnom postupku imaju položaj
- a) izlučnih vjerovnika
  - b) stečajnih vjerovnika
  - c) razlučnih vjerovnika
  - d) vjerovnika stečajne mase
10. Razlučni vjerovnici mogu svoju tražbinu ostvariti
- a) pred općinskim sudom ako je započeta ovršna radnja
  - b) samo u stečajnom postupku ako je razlučno pravo osnovano na nekretnini
  - c) u stečajnom postupku kao stečajni vjerovnici
  - d) u stečajnom postupku kao stečajni vjerovnici ako im je dužnik i osobno odgovoran
11. U prvi viši isplatni red spadaju
- a) tražbine radnika u bruto iznosu
  - b) tražbine radnika i prijašnjih radnika nastale do otvaranje stečajnog postupka
  - c) tražbine proračuna, zavoda ili fondova u visini pripadajućeg dijela ukupnog troška plaće ili naknade plaće
  - d) tražbine radnika i prijašnjih radnika nastale nakon otvaranja stečajnog postupka
12. Pravna posljedica otvaranja stečajnog postupka je
- a) prekid svih parničnih, arbitražnih i ovršnih postupaka u kojima dužnik sudjeluje kao stranka
  - b) prekid parničnih postupaka protiv dužnika
  - c) prekid kaznenog postupka
  - d) prekid samo ovršnih postupaka i postupaka osiguranja

13. Otvaranje stečajnog postupak

- a) ne utječe na pravo radnika na suodlučivanje
- b) je opravdani razlog za otkaz ugovora o radu
- c) utječe na punomoć o zastupanju
- d) ne utječe na prava tijela dužnika pravne osobe

14. Stečajni postupak može se

- a) istovremeno otvoriti i zaključiti
- b) obustaviti i zaključiti
- c) zaključiti
- d) obustaviti

15. Stečajna masa upisuje se u sudski registar

- a) nakon zaključenja stečajnog postupka kada se za to steknu pretpostavke
- b) uvijek kada je pravna osoba brisana iz sudskog registra
- c) kada se protiv dužnika vodi parnični postupak
- d) kada stečajni sud donese rješenje o nastavku stečajnog postupka

16. Kada je stečajni postupak zaključen potvrdom stečajnog plana, stečajni vjerovnici osporene tražbine mogu u parnici

- a) zahtijevati utvrđenje i namirenje cjelokupne tražbine
- b) zahtijevati samo utvrđenje tražbine
- c) zahtijevati utvrđenje prijavljene tražbine i namirenje tražbine u skladu sa stečajnim planom
- d) namirenje tražbine samo u novčanom iznosu.

Vježba 2.

Odgovorite na postavljene pravne situacije.

1. Neosiguranom vjerovniku u predstečajnom postupku osporena je tražbina. Kada se i u kojem roku vjerovnik te tražbine upućuje na parnicu ili nastavak parnice?
2. Kako treba postupiti sud kada dobije tužbu razlučnog vjerovnika protiv predstečajnog dužnika?
3. Kada dolazi do atrakcije nadležnosti u parničnom postupku radi otvaranja predstečajnog postupka?
4. Kada se nad tuženikom otvori predstečajni postupak koje radnje treba poduzeti općinski sud u tom postupku?
5. Kada se otvori predstečajni postupak, koliko traje zabrana ovrhe koju provodi Financijska agencije?
6. Mogi li radnici i prijašnji radnici s tražbinama nastalim prije otvaranja prestečajnog postupka protiv dužnika ostvarivati tražbinu u ovršnom postupku i na koji način?
7. Kako treba glasiti tužbeni zahtjev u parnici koju pokreće vjerovnik osporene tražbine u predstečajnom postupku?
8. Ako je osporena tražbina za koju postoji ovršna isprava, a osporavatelj nije uspio u parnici, koje pravo ima vjerovnik osporene tražbine?
9. Pred kojim sudom se nastavlja i kada ovršni postupak pokrenut po neosiguranom vjerovniku nakon što je nad ovršenikom otvoren predstečajni postupak?
10. Financijska agencija nakon primitka rješenja o otvaranju predstečajnog postupka prestaje izvršavati osnove za plaćanje evidentirane u očevidniku redosljeda namirenja, osim kojih tražbina?
11. Kada Financijska agencija nastavlja s provedbom ovrhe na računu dužnika?

12. U kojem slučaju se osporena tražbina u predstečajnom postupku može u parničnom ili ovršnom postupku u cijelosti ostvariti?

Vježba 3.

1. Tužiteljica je podnijela tužbu protiv tuženika 1. XY i tuženika 2. stečajnog dužnika radi proglašenja ovrhe nedopuštene. U tom ovršnom postupku tuženik 1. je ovrhovoditelj, a tuženik 2. ovršenik. Ovrha radi naplate novčane tražbine se vodi na stanu za koji tužiteljica tvrdi da ima izlučno pravo (ugovor o kupoprodaji stana sklopljenim s tuženikom 2. koji nije proveden u zemljišnim knjigama).
Je li tužba dopuštena? O čemu sud mora voditi računa?
2. Prije otvaranja stečajnog postupka vjerovnik je kao ovrhovoditelj protiv dužnika kao ovršenika pokrenuo ovršni postupak radi naplate tražbine s osnove zajedničke pričuve za razdoblje od mjeseca siječanja do 30. listopada 2016. Stečajni postupak nad ovršenikom otvoren je 7. listopada 2016. Kako treba postupiti ovršni sud nakon nastupanja pravnih posljedica otvaranja stečajnog postupka?
3. Tužitelj je prije otvaranja stečajnog postupka protiv tuženika pokrenuo parnični postupak radi ništetnosti ugovora. Nakon otvaranja stečajnog postupka 1. travnja 2019. i prekida postupka, postupak je nastavljen i donesena je odluka o parničnom trošku. Prvostupanjski sud je prihvatio cjelokupni parnični trošak tužitelja i naložio tuženiku plaćanje iznosa od 60.000,00 kn sa zateznom kamatom. Je li odluka prvostupanjskog suda pravilna?
4. Općinski sud u Splitu se oglasio mjesno nenadležnim u sporu tužitelja iz Splita i tuženika1 iz Zagreba i tuženika 2. iz Splita povodom tužne radi otklanjanja nedostataka i naknade štete i predmet ustupio Općinskom građanskom sudu u Zagrebu. Tužba je podnesena 18. travnja 2014., a stečajni postupak nad tuženikom 2. je otvoren 15. srpnja 2013. Općinski građanski sud u Zagrebu je izazvao sukob nadležnosti. Koji sud je stvarno i mjesno nadležan?
5. Tuženik je prije otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom vodio parnični postupak radi neisplaćene plaće za siječanj 2013. sa zahtjevom da mu tuženik isplati iznos od 37.000,00 kn s kamata. Stečajni postupak nad tuženikom otvoren je 11. lipnja 2014. Prvostupanjski sud je prihvatio tužbeni zahtjev i naložio tuženiku plaćanje navedenog iznosa sa zateznom kamatom. Je li odluka prvostupanjskog suda pravilna?
6. Tužiteljica je u stečajnom postupku upućena na parnicu radi utvrđenja osnovanosti osporene tražbine u iznosu od 70.000,00 kn s osnove razlike otpremnine. Tijekom parničnog postupka tužiteljica je najprije smanjila tužbeni zahtjev na iznos od 1.000,00 kn, a zatim podneskom od 10. travnja

2007. povećala tužbeni zahtjev za iznos od 32.804,80 kn. Je li povećani tužbeni zahtjev dopušten?

7. Kada počinje teći otkazni rok od 30 dana predviđen Stečajnim zakonom?
8. Radnica je prije otvaranja stečajnog postupka vodila parnični postupak radi nezakonitog prestanka radnog odnosa. Stečajni upravitelj je nakon otvaranja stečajnog postupka nad tuženikom bio upoznat s vođenjem ove parnice, ali tražbinu radnice nije stavio u popis tražbina radnika niti je tražbina radnice ispitana na ispitom ročištu. Može li prvostupanjski sud odbaciti tužbu, jer tražbina nije prijavljena u stečajnom postupku?
9. Tužitelj je prije otvaranja stečajnog postupka vodio parnicu protiv tuženika radi činjenja (izgradnje armirano betonskog zida). Otvaranjem stečajnog postupka tužitelj je tražbinu iz ove parnice prijavio u novčanom iznosu u stečajnom postupku, ali mu je tražbina osporena. Tužitelj je nakon upućivanja na parnicu u stečajnom postupku, pokrenuo novu parnicu pred trgovačkim sudom u kojem postupku mu je tužba odbačena, jer je trebao nastaviti ovaj parnični postupak. U ovoj parnici je sud nastavio parnični postupak i odbio tužbeni zahtjev jer tužitelj nije preinačio tužbu i postavio deklaratorni tužbeni zahtjev. Viši sud je ukinuo prvostupanjsku presudu smatrajući da je tužbeni zahtjev na činjenje dopušten. Je li ovakav stav suda pravilan?
10. Razlučni vjerovnik kao ovrhovoditelj je prije otvaranja stečajnog postupka nad ovršenikom pokrenuo postupak ovrhe na nekretninama ovršenika. Nakon donošenja rješenja o ovrsi i utvrđivanja vrijednosti nekretnine, nad ovršenikom je otvoren stečajni postupak. Kako treba postupiti ovršni sud?

LITERATURA

Mihajlo Dika, Pravne posljedice otvaranja stečajnog postupka, Narodne novine, 2002.

Siniša Triva, Mihajlo Dika, Građansko parnično procesno pravo, knjiga, VII. izmijenjeno i dopunjeno izdanje, Narodne novine, 2004.

Andrija Eraković, *Učinci stečaja na parnični i ovršni postupak likvidacije trgovačkog društva*, objavljeno na web stranici www.vsrh.hr/CustomPages/.../AErakovic-Ucinci_stecaja_na_parnicni.do...

Stečajni zakon, Narodne novine broj 71/15, 104/17, 36/22

Zakon o parničnom postupku, Narodne novine broj 53/91, 91/92, 112/99 i 117/03, 88/05, 2/07, 84/08, 96/08, 123/08, 57/11, 25/13, 84/14, 70/19, 80/22, 122/22

Ovršni zakon, Narodne novine broj 112/2012, 25/2013, 93/2014, 55/2016, 73/2017, 131/2020, 114/2022

Zakon o radu, Narodne novine broj 93/2014, 127/2017, 98/2019, 151/2022

Zakon o provedbi ovrhe na novčanim sredstvima, Narodne novine broj 68/2018, 2/2020, 47/2020, 46/2020, 83/2020, 133/2020, dalje Zakon o provedbi ovrhe

Zakon o osiguranju radničkih tražbina, Narodne novine broj 70/2017, 18/2023

Zakon o sudskom registru, Narodne novine broj 1/1995, 57/1996, 1/1998, 30/1999, 45/1999, 54/2005, 40/2007, 91/2010, 90/2011, 148/2013, 93/2014, 110/2015, 40/2019, 34/2022

Zakon o sudovima, Narodne novine broj 28/13, 33/15, 82/15, 82/16, 67/18, 126/19, 130/20, 21/22, 60/22, 16/23

Direktiva (EU 2019/1023 Europskog parlamenta i Vijeća od 20. lipnja 2019. o okvirima za preventivno restrukturiranje, otpustu duga i zabranama te o mjerama za povećanje učinkovitosti postupaka koje se odnose na restrukturiranje, nesolventnost i otpust duga (SI L 172/18).

SUDSKA PRAKSA

Vrhovni sud Republike Hrvatske Revr 1105/11, Rev 3161/18, Revt 636/17, Revt 96/11, Gr1 423/15

Visoki trgovački sud Republike Hrvatske Pž-5314/18, Pž-1754/21, Pž-2929/21

Županijski sud u Splitu Gž R 735/18, Gž R 763/21, Gž 2580/18, Gž Ovr 205/19, Gž 1670/21

Županijski sud u Osijeku Gž R 408/19,

Županijski sud u Zagrebu Gž R 74/22

Županijski sud u Zadru Gž 138/22

Županijski sud u Šibeniku Gž Ovr 448/21